

philatelica.ro

REVISTĂ de FILATELIE, CARTOFILIE și NUMISMATICĂ
ASOCIAȚIA FILATELIȘTILOR DIN JUD. BOTOȘANI (Coriolan CHIRICHEȘ, președinte) și
ASOCIAȚIA FILATELIȘTILOR, MAXIMAFILIȘTILOR și CARTOFILIȘTILOR din
REPUBLICA MOLDOVA (Constantin Gh. CIOBANU, președinte)

**Ilustrate maxime cu mărci poștale personalizate din
Republica Moldova (II)**

pagina 2 ✓

**Istoria poștei aeriene din
Basarabia / Republica Moldova**

pagina 4 ✓

Obliterare DAGUIN timpurie

pagina 13 ✓

Poșta cu Zeppelin Europa - America de Sud (Argentina)

pagina 24 ✓

Plecare: BĂNEASA-AEROGARĂ 20 JUL (19)38

Tranzit: BERLIN SW11 20.7.38

Sosire: BUENOS AIRES 25.7.938 șampilă rului

Plecare: BĂNEASA AEROGARĂ 10 AUG (19)38

Sosire: BUENOS ARIES ARGENTINA 14.8.938

șampilă rului

Utilizarea QR-code în România

Ce este platforma ORCID?

**Un tarif poștal nesemnlat
pentru buletinul „Carte poștală”**

pagina 1

**O carte poștală ilustrată de
ocupație din anul 1919**

pagina 12

O șampilă clasică rară

pagina 13

pagina 14

**Opt decenii de la încheierea celui
de-Al doilea Război Mondial**

pagina 16-18

**Omagiu adus unui geniu
renascentist**

pagina 19

pagina 20

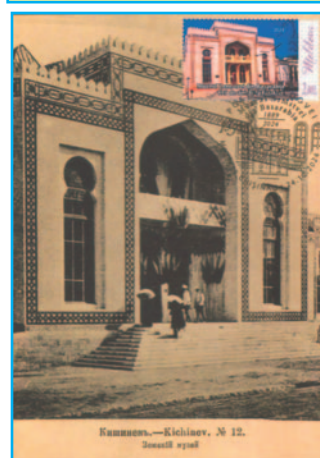
Palatul Telegrafo - Poștal

pagina 21

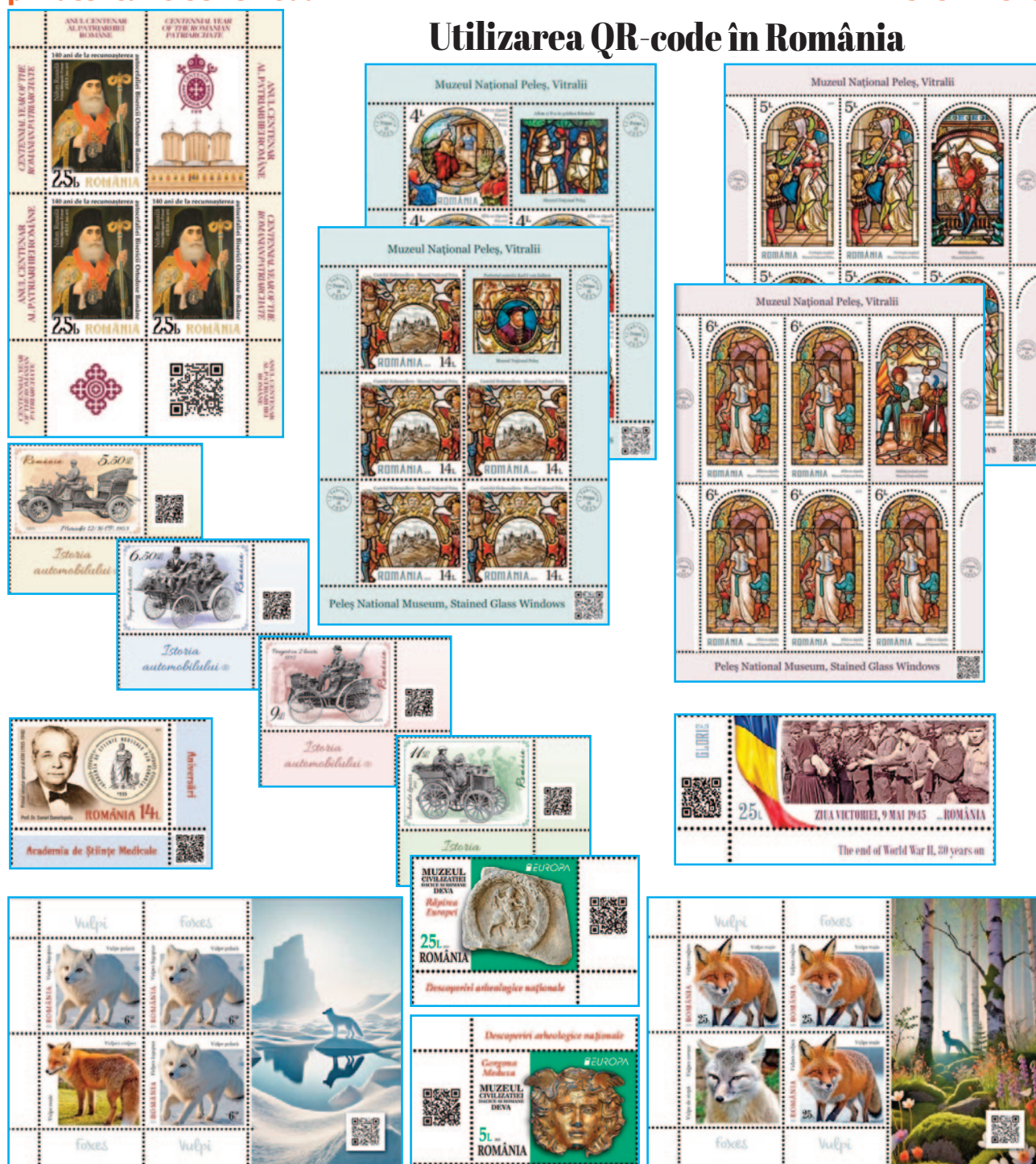
**Întreguri poștale cu TP
Tax paid postal stationery**

pagina 22-23

Ilustrate maxime cu mărci poștale personalizate din Republica Moldova (II)

Utilizarea QR-code în România

QR-code ¹⁾ este un cod de bare 2D fiind desemnat inițial pentru industria auto. Codul este format din module negre dispuse într-un model pătrat pe fundal alb. Informațiile codificate pot fi alcătuite din orice de date (de exemplu, binare, alfanumerice sau simboluri Kanji). A fost conceput pentru a permite conținutului său să fie codificat la viteză mare. La începutul anului 2025 s-au pus în circulație în România primele emisiuni cu QR code: *Anul Centenar al Patriarhiei Române*; *Muzeul Național Peleş, Vitralii*; *Vulpi*; *Istoria automobilului (II)*; *Europa 2025 - Descoperiri arheologice naționale*; *Încheierea celui de Al Doilea Război Mondial, 80 de ani*; *Aniversări, Academia de Științe Medicale*.

Prin accesarea codului QR, veți descoperi povestea fiecărei emisiuni. La alte postări de QR-code scanarea permite accesul la site-uri unde se găsesc informații despre subiectul respectiv.

QR-code a fost utilizat în România și pentru cărți poștale ilustrate cu TP - întreguri poștale ²⁾ (dnd)

¹⁾ Dan N. Dobrescu, *Computer stamps catalog*, AXA, 2020, tome 2, p. 6

²⁾ Dan N. Dobrescu, *Scurtă istorie a tehnicii de calcul fabricate în România / A brief history of the information technology in Romania*, philatelica.ro serie nouă, VI, 21(77), 2024, p. 2-5

cate în România / A brief history of the information technology in Romania, philatelica.ro serie nouă, VI, 21(77), 2024, p. 2-5

Ilustrate maxime cu mărci poștale personalizate din Republica Moldova (II)

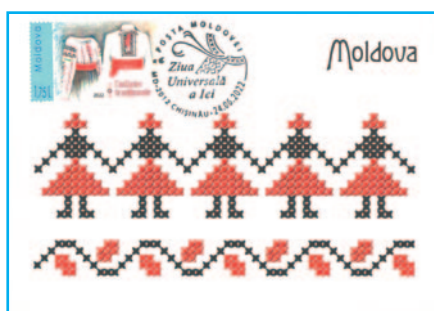
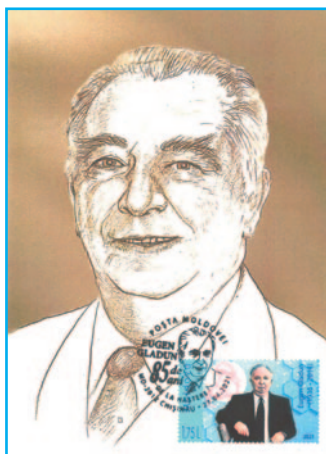
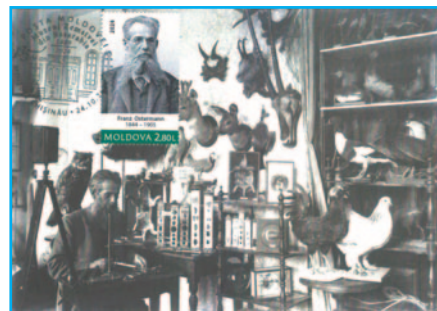
Constantin Gh. CIOBANU, ciobanumuzeu@yahoo.com

Ideea creării unui serviciu de confecționare a mărcilor poștale personalizate în cadrul Î.S. „Poșta Moldovei” s-a dovedit a fi benefică din mai multe puncte de vedere. Dacă instituția fondatoare privea la acest serviciu ca la o sursă suplimentară de venituri bănești, colecționarii au intuit foarte repede că au la îndemână un instrument ce le permite să-și îmbogățească colecțiile cu piese deosebite, realizate în conformitate cu propriile interese și gusturi. Iar dacă ținem cont de faptul că Î.S. „Poșta Moldovei” declarase din start că mărcile poștale personalizate au același statut ca și mărcile poștale tradiționale, adică pot fi utilizate fără restricții atât la francarea corespondenței locale, cât și a celei internaționale, deveni clar că miniaturile respective pot fi o sursă de completare a colecțiilor filatelice tematice, în special în cazul unor subiecte sau tematici mai puțin valorificate de serviciul editorial al Î.S. „Poșta Moldovei”. Însă foarte rapid colecționarii și-au dat seama că mărcile poștale personalizate pot fi folosite la completarea exponatelor de ilustrate maxime.

E adevărat, la început această mișcare a fost timidă, mai ales că lipseau suportii potriviți. Producătorii de cărți poștale ilustrate, în goană după profit, dar și în conformitate cu gusturile consumatorilor, produceau tot mai multe piese acoperite pe avers cu peliculă sau lac, ceea ce nu permitea confecționarea unor maxime calitative. Și din nou a intervenit poșta Moldovei, care a început editarea unor cărți poștale ilustrate, bune de utilizat la confecționarea ilustratelor maxime. În paralel a început editarea privată a unor piese, la comandă, și chiar dacă acesta este destul de costisitor, fenomenul a permis ascensiunea maximafiliei basarabene. Ca urmare au apărut expozate maximafilie, constituite doar din piese ce conțin mărci personalizate, cel mai cunoscut și apreciat la expoziții fiind al doamnei Maria Godorozea (75 file cu 146 ilustrate maxime).

În continuare precum și pe copertile 2 și 3 prezentăm o mică parte a ilustratelor maxime cu mărci personalizate din Republica Moldova.

Istoria poștei aeriene din Basarabia / Republica Moldova

Constantin Gh. CIOBANU, ciobanumuzeu@yahoo.com

Se știe că anul 1920 a marcat fila de început a aviației românești, în special dacă ne referim la transportul de pasageri, marfă și poștă. Fondarea Companiei Franco-Române de Navigație Aeriană (C.F.R.N.A.) a accelerat lucrările de pregătire pentru liniile aeriene interne. La 24.06.1926 sunt inaugurate primele două linii aeriene interne **București-Galați-Chișinău** și **București-Galați-Iași**, România începând traficul aerian intern, astfel fiind pusă temelia unei noi ramuri economice.

E de menționat că în acest caz serviciul poștal a fost la nivel: corespondența expedită la 24 iunie 1926 (Fig. 1, a se vedea *coperta 1*) a fost obliterated manual cu o ștampilă rotundă de poștă aeriană, ce avea inscripția **București-avion**. Iar pentru a comemora evenimentul fiecare trimiteră poștală a fost obliterated și cu o ștampilă specială dreptunghiulară, ce s-a aplicat doar în prima zi a inaugurării liniilor aeriene interne, adică la 24 iunie, și doar pe corespondența de poștă aeriană, depusă la București cu destinația Chișinău și Iași. Textul ștampilei aplicate pe corespondența expedită în Basarabia este **Inaugurarea / Primului Serviciu Poștal Aerian / București - Galați - Chișinău / 24 iunie 1926** (Fig. 2).

O caracteristică foarte importantă a plicurilor românești expediate recomandat prin avion este numărul de recomandare. Astfel, la 24 iunie 1926 de la București la Chișinău au fost expediate scrisorile recomandate cu nr. 43220-43227. Majoritatea plicurilor au caracter filatelic, multe dintre ele aveau următoarea adresă a destinatarului: Chișinău, P. Synadino, str. Vasile Alecsandri, 81, plicurile fiind expediate de Wilhelm Nathason și S. Lupovici, cunoscuți negustori de filatelie. Conform cercetărilor efectuate de Aureliu Ciobanu fostul primar al Chișinăului și membru al Sfatului Țării Pantelimon V. Sinadino era unul din colecționarii din Basarabia.

Însă transportul aerian regulat al corespondenței a început la 1 septembrie 1928, când au fost deschise aeroporturile Chișinău și Cernăuți, acestea fiind înzestrate cu birouri poștale. Corespondența poștală aeriană, expedită din București spre Chișinău, bunăoară, în cazul folosirii unor ser-

vicii speciale, ca de exemplu, „Recomandat”, era obliterated cu ștampile adecvate. Pentru a asigura o recunoaștere mai ușoară a corespondenței aeriene, aceasta era marcată cu o etichetă specială de culoare portocalie, cu text bilingv, pe patru rânduri: **România / Poșta Aeriană / Poște Aeriennes**.

Tot la 1 septembrie 1928 Direcția Generală P.T.T. a lansat în circulație o serie din trei mărci poștale pentru francarea corespondenței, expedită pe cale aeriană (Mi #336X-338X - filigran vertical, Mi #336Y-338Y - filigran orizontal), România devenind astfel cea de-a 21 țară, ce a emis mărci de poștă aeriană. Odată cu punerea în circulație a mărcilor respective, D.G.P.T.T. a înzestrat birourile pentru primirea corespondenței din orașele cu aeroporturi, inclusiv Chișinău (Fig. 3) și Cernăuți (Fig. 4), cu ștampile speciale de formă eliptică, formate din două elipse concentrice între care sunt înscrise numele aeroportului și mențiunea **Par Avion**, iar în centru - data (ziua, luna, anul). Dimensiunea ștampilei chișinăuene era de 37,5/27 mm.

Corespondența sosită la Chișinău cu avionul în unele cazuri a fost obliterated cu ștampila specială, prevăzută pentru plecarea corespondenței, dar în cele mai multe cazuri - cu ștampila calendaristică (de zi). Între anii 1928-1930 obliterated corespondenței, destinată expedierii cu avionul, se făcea cu tuș de culoare roșie, iar mai târziu s-a trecut la tuș negru.

Deci, începând cu anul 1928, corespondența „Par Avion” s-a adus în Basarabia pe rutele București, Galați sau Iași, după care aeroportul Chișinău, care ca și celelalte din țară, și-au extins activitatea internă, prin legături poștale directe Chișinău-Galați, Chișinău-Cluj, precum și cea externă, ca, spre exemplu, Chișinău-Paris. În acest caz se aplicau ștampile de plecare **Chișinău Par Avion**, precum și ștampile adiacente de plecare de tipul **R** (Fig. 5) sau **Recomandate** (Fig. 6).

La 1 noiembrie 1931 a fost inaugurată cursa poștală aeriană **București-Galați-Chișinău-Cernăuți** și retur cu plecare din București luni, miercuri și vineri la ora 8.30, și din Cernăuți - marți, joi și sâmbătă la ora 10.00. De la 5 octombrie 1932 s-a modificat

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

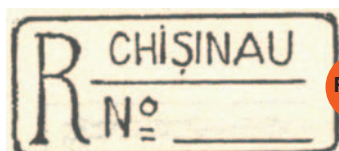

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

orarul de zbor al avioanelor, ora de plecare fiind 9.30 atât din București, cât și din Cernăuți. La mijlocul lunii noiembrie cursa a circulat după același orar, dar cu frecvența de 3 zboruri pe săptămână cu plecare din București luni, miercuri și vineri, și din Cernăuți - marți, joi și sâmbătă. La 25 decembrie 1932 cursa a fost suspendată din cauza vremii, ca să fie redeschisă la 12 mai 1933, regimul de activitate rămânând același. La 20 mai 1933 a fost inaugurată și a circulat zilnic, fără duminică, cu orare diferite cursa **Galați-Chișinău-Iași** și retur.

Ambele curse au fost suspendate provizoriu, din cauza vremii, la 15 noiembrie, fiind redeschisă la 15 iunie 1934 doar cursa **București-Galați-Chișinău-Cernăuți**, avioanele companiei LARES circulând zilnic, excepție fiind ziua de duminică.

Odată cu inaugurarea Companiei LARES (1935) se deschid aeroporturi la Ismail și Cetatea Albă. Ca urmare, la 20 iulie 1935 are loc un zbor poștal LARES în scopul inaugurării liniei aeriene **București-Galați-Ismail-Cetatea Albă**, avionul transportând și corespondență. Piese expediate din București aveau aplicate o ștampilă specială (Fig. 7). Iar la sosire corespondența adusă cu avionul a fost obliteratedă cu o ștampilă calendaristică de zi (Fig. 8).

Cursa respectivă a funcționat până la 31 octombrie, fiind suspendată pentru perioada de iarnă, ca să-și reînceapă activitatea la 4 aprilie 1936, modificându-se și traseul **București-Galați-Ismail-Cetatea Albă-Chișinău**, plecarea din punctul inițial fiind la 8.00, iar sosirea la cel final - la 12.20.

La 15 decembrie 1936 a fost inaugurată cursa **București-Galați-Iași-Chișinău** și retur - cu trei zboruri săptămânal în fiecare direcție, care a activat până la 31 decembrie 1936. În 1937 cursa **București-Galați-Iași-Chișinău** și retur a funcționat de la 1 ianuarie și până la 20 iulie, fiind deservită de avioanele Companiei SARTA, iar de la 21 iulie până la 22 august - de avioanele Companiei LARES, dar fără a face escală la Iași. Cursa respectivă a fost suspendată la 4 decembrie 1937.

La 1 aprilie 1937 avioanele LARES au redeschis cursa **București-Galați-Ismail-Cetatea Albă-Chișinău** și retur, circulând de trei ori pe săptămână. Ea a funcționat până la 20 iulie 1937, de la 21 iulie fiind redusă la traseul **București-Galați-Ismail-Cetatea Albă** și retur (fără Chișinău), funcționând zilnic, fără duminică, cu plecare din București la 7.30, sosirea la Cetatea Albă la 9.55, și reîntoarcerea la Băneasa la 17.55 în aceeași zi. Cursa poștală a fost suspendată la 4 decembrie 1937. În aceeași perioadă - 21 iulie - 4 decembrie 1937 - a funcționat și cursa **Cernăuți-Iași-**

Chișinău-Cetatea Albă și retur.

La 2 mai 1937 a fost redeschisă și a funcționat zilnic, fără duminică, până la 2 octombrie cursa poștală **București-Galați-Ismail-Cetatea Albă** și retur. De la 2 mai și până la 2 octombrie 1938 a funcționat de 6 ori pe săptămână cursa **București-Galați-Chișinău**.

La 7 octombrie 1938 a fost deschisă și a funcționat experimental pentru expedierea corespondenței fără suprataxă poștală aeriană cursa **București-Galați-Ismail-Cetatea Albă-Chișinău** și retur.

În anul 1939 au funcționat cursele **București-Galați-Ismail-Cetatea Albă** și retur (LARES, 17 aprilie - 9 octombrie), **București-Galați-Chișinău** (LARES, 1 aprilie - 9 octombrie).

În anul 1940 cursele **București-Galați-Ismail-Cetatea Albă** și retur, și **București-Galați-Iași-Chișinău** și retur, **București-Galați-Chișinău**, **Sulina-Chilia-Ismail-Galați** și retur au fost redeschise la 1 mai și au funcționat zilnic, fără duminică, până în jurul datei de 27 iunie, când Basarabia, în urma ultimatumului sovietic, a fost cedată U.R.S.S.

Autoritățile sovietice, intrate în Basarabia, au deschis rute aeriene în 1940, dar acestea, probabil, n-au prestat servicii de transportare a corespondenței poștale, deoarece până în prezent n-au fost identificate piese, care să ateste acest lucru, iar în arhivele locale nu s-au găsit documente cu privire la traficul poștal aerian în acea perioadă.

Cursele poștale aeriene spre Basarabia au fost reluate de către administrația română în jumătatea a doua a anului 1941, când, la 14 august, avioanele LARES au deschis cursa **București-Iași-Chișinău** și retur, circulând de 6 ori pe săptămână până la 4 octombrie.

La 5 mai 1942 Compania LARES a inaugurat o nouă rută - **București-Galați-Chișinău-Tiraspol** și retur, cu circulație marți, joi și sâmbătă, care a funcționat până la 6 iulie, când s-a modificat itinerarul, fiind transformată în cursa **București-Iași-Chișinău-Tiraspol** și retur, activând în această direcție până la 27 iulie, ca a doua zi să fie prelungită până la Odesa printr-o linie de avioane locale.

În 1943 a funcționat o singură cursă aeriană poștală - **București-Iași-Chișinău**, deschisă la 3 mai, și efectuată de către avioanele LARES de trei ori pe săptămână.

După încheierea ostilităților militare aviația, încă militară, transporta corespondența poștală spre Chișinău, dar aceasta, probabil, era redusă ca volum, fiind vorba, mai mult, de trimiteri speciale între autoritățile centrale și cele locale. Nu au existat ștampile speciale care să confirme că acea corespondență

Carte poștală ilustrată, ce prezintă schema transportării corespondenței poștale spre zona europeană a U.R.S.S., inclusiv spre Chișinău, de către avioanele Companiei „Aeroflot”

philatelica.ro serie nouă

a fost circulată prin avion. Însă prin anii '70 ai sec. XX, când s-a intensificat traficul poștal, avioanele Companiei de Stat „Aeroflot” au început să transporte corespondența poștală pe toate rutele aeriene, ce legau Chișinăul cu alte orașe ale U.R.S.S. Dar la prelucrarea corespondenței nu se aplicau ștampile speciale, așa că probe marcofile, care să ateste circulația acestor piese prin avion, nu au existat, doar poate inscripțiile manuale sau, uneori, ștampilele de tipul АВИА (Avia) pot servi drept confirmare a transportării lor pe cale aeriană.

Însă merită să menționăm o interesantă ștampilă de zi, ce s-a aplicat pe parcursul multor ani, în perioada sovietică, la oficiul poștal 52, situat în clădirea aeroportului Chișinău. Ștampilă, pe lângă tradiționalul text **Кишинев-52** (Chișinău-52), ce indica numărul oficiului poștal și republica, includea și inscripția **Аэропорт** (Aeroport), având gravată și silueta unui avion (Fig. 9). Cu această ștampilă se obliterate corespondența, depusă la oficiul poștal 52, pentru transportarea cu avioanele Companiei de Stat „Aeroflot” (Fig. 10), iar în anumite situații - și cea sosită la aeroport ¹⁾. Practic, această ștampilă a fost în uz la oficiul poștal respectiv până în anul 1994.

Ștampile de același tip au existat și s-au folosit în toate aeroporturile mari din fosta U.R.S.S. Deci, nu erau rare cazurile, când corespondența destinată expedierii „Par avion” de undeva din Rusia, Ucraina sau altă regiune sovietică spre Moldova, era obliterate cu o ștampilă cu silueta avionului, ca la sosire s-o primească pe cea de tipul **Кишинев-52**. Iată câteva exemple, toate fiind înregistrate pe cărți poștale sovietice, cu tariful

Fig. 9

Fig. 10

Fig. 12

poștal AVIA, expediate de la stații sovietice de cercetări polare, situate pe ghețarii din Oceanul Înghețat de Nord: prima piesă a fost obliterate la expediere la **15.10.1979** (Fig. 11) cu ștampilă **Северный Полюс-24** (Polul Nord-24), care are în structură sa incrustat un avion. A sosit la oficiul poștal din aeroportul din Chișinău la **02.11.79.15**, iar la Centrul de cartare Chișinău - la **3.11.79.15**; a doua piesă - trimisă la **10.05.1982** (Fig. 12) de la stația **Северный Полюс-25** are aplicată ștampilă de sosire la oficiul poștal din aeroportul Chișinău la **10.06.82.15**, iar la Centrul de cartare Chișinău - **11.06.82.24**; cea de a treia piesă (Fig. 13) are ștampilă stației **Северный Полюс-27** cu avionul în compoziție cu data **05.03.85**, ștampilă oficiului poștal intermediar Cerskii din Republica Autonomă Iacutia **22.04.85.18**, ștampilă **Chișinău-25 Aeroport** **25.04.85.15**, și ștampilă Centrului de cartare Chișinău **26.04.85.10**. Deci, două din ștampilele poștale aplicate pe ultima piesă conțin siluete de avion, deși e evident că o asemenea corespondență - de la stații de cercetări polare, situate pe ghețari în derivă - poate fi transportată doar pe cale aeriană.

La 24 iunie 1991, cu ocazia împlinirii a 65 ani de la primul zbor București-Chișinău, Compania LAR a organizat un zbor de probă cu un avion AN-24. care a sosit în capitala Moldovei la orele 10 dimineața. Cu același avion a fost adus un sac poștal cu corespondență special pregătit de către ing. Alexandru Bartoc din București - plicuri obliterate cu o ștampilă (Fig. 14), ce avea următorul text: **Zbor aniversar / 65 ani de la / primul zbor / București-Chișinău / 24 iunie 1926/RLA 045 AN-24 24.06.1991**. La sosire i s-a aplicat o

Fig. 11

Fig. 13

¹⁾ Constantin Gh. Ciobanu, Maria Godorozea - *Retrospectivă poștal-filatelică. Vol. 4 Poșta sovietică în R.S.S. Moldova* - nr. 23(79) / aprilie - iunie 2025

ștampilă calendaristică (de zi) obișnuită.

A doua zi, 25 iunie, la întoarcere avionul Companiei LAR a luat corespondența, expediată de la Chișinău la București (Fig. 15). Plicurile și cărțile poștale filatelice erau francate cu prima serie de mărci poștale ale Republicii Moldova, lansată în circulație cu două zile în urmă (23.06.91), ele fiind obliterate cu ștampila rotundă de zi **Кишинев-12 Молд. ССР 24.06.91.06** (Chișinău-12 R.S.S.M., 24.06.91.06), pe verso purtând o ștampilă a secției Prelucrarea corespondenței de la Centrul de cartare din Chișinău: **Цех обработки корреспонденции/Кишинев ПП Молд. ССР**. La sosire corespondența a fost obliterate cu ștampila **București-Cartare-24.6.91.2**.

La 1 decembrie 1991 s-a efectuat un zbor cu motodeltaplanul de la București la Chișinău (Fig. 16), cu escală la Buzău (Fig. 17), Focșani (Fig. 18), Vaslui (Fig. 19) și Iași (Fig. 20), unde s-a primit corespondența, obliterate cu ștampile speciale tematice, elaborate de către membrii Grupei de Aero-

filatelie a Asociației Filatelice București Mihai Chirou și Aurelian Dârnă. La Chișinău corespondența a fost obliterate cu două ștampile de sosire, speciale - **Sosit cu motodeltaplanul București-Chișinău, Chișinău-12, 1.XII.1991** și **Sosit cu motodeltaplanul YR-5017**, ștampile elaborate și confecționate de către filателиști (Constantin Ciobanu și Stelian Chiriac), și cu o ștampilă de zi a oficiului poștal Chișinău-12.

Cu același deltaplan, la întoarcere, de la Chișinău spre Iași a fost expediat un sac poștal cu 240 de trimiteri, piesele fiind obliterate cu următoarele ștampile **Raid Aerian Internațional / cu motodeltaplanul / București / Buzău / Focșani / Vaslui / Iași / Chișinău / Iași / Chișinău-12/ 1.XII.1991 / și Oficiu poștal / ambulant**. Toată corespondența, adresată redacției revistei FILATELIA (București), are și 3 ștampile de zi: la expediere - **Chișinău-12 01.12.91.12**, la finele zborului - **6600 Iași-Tranzit 04.12.91.22**, și la sosire - **București-cartare**

Fig. 14

Fig. 15

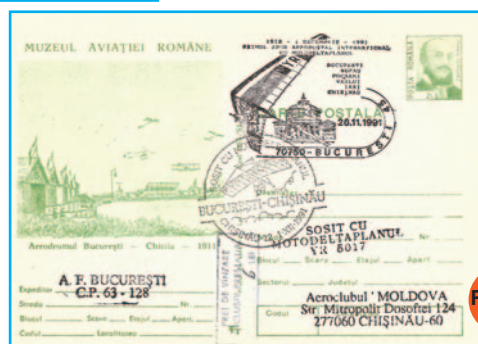

Fig. 16

Fig. 17

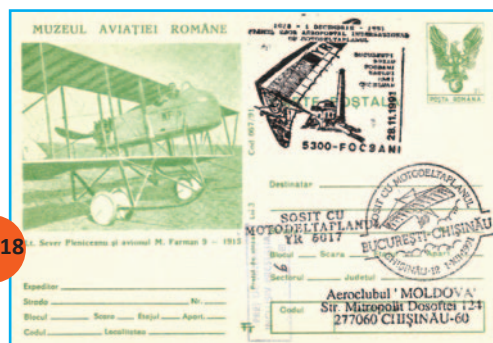

Fig. 18

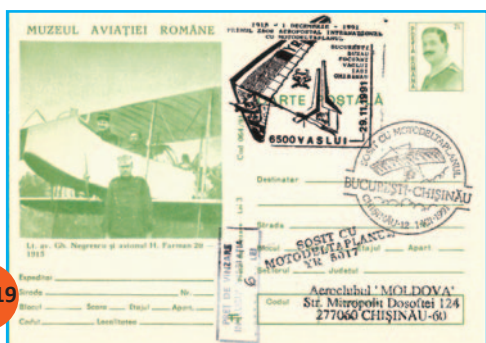

Fig. 19

Fig. 20

La 20 iulie 1992 în Moldova s-a emis prima serie de mărci pentru poșta aeriană (Fig. 22), ea fiind constituită din 4 valori - 1.75, 2.50, 7.75 și 8.50 (rub), toate având aceeași imagine - un avion supersonic (Mi #10-13). Piese, francate cu mărcile acestei serii, au fost expediate Par Avion de către filателиști în mai multe țări (Fig. 23, Fig. 24).

Serviciul ce asigura transportarea corespondenței pe calea aerului cu avioanele Companiei „Aeroflot” a fost preluat de la poșta sovietică, el continuând să fie folosit în perioada de tranziție a poștei, ulterior fiind reformat și lărgit. Deja în anul 1992 aeroportul Chișinău se transformă în unul internațional - se deschid noi curse aeriene: la 2.01.1992 - Chișinău-București, la 4.04.1992 - Chișinău-Frankfurt am Main, la 7.10.1992 - Chișinău-Tel-Aviv.

La 6 ianuarie 1993, printr-un zbor aniversar Chișinău-București, se marca un an de la reluarea curselor aeriene între cele două orașe. Cu această ocazie au fost circulate 200 de plicuri ocazionale

numerotate, obliterate cu o ștampilă figurativă originală. Pe verso plicului sunt lipite celelalte trei mărci din seria „Poșta aeriană-1992”, precum și două mărci cu supratiparul „10.00”, astfel asigurându-se nivelul tarifar necesar. Textul obliteratei **Zbor aniversar Chișinău-București - 277012 - Chișinău - 06. 01.93 SU-861 AN-24** (Fig. 25).

La 27 noiembrie 1993 la oficiul poștal nr.12 din Chișinău a fost utilizată o ștampilă cu textul **Filatelii din Republica Moldova urează succes expoziției filatelice „Aeromfila’93 - Bacău”**, cu care s-a obliterate un plic special editat, care are în imagine portretul aviatorului român Vasile Niculescu, erou al evenimentelor de la 1 decembrie 1918. Asemenea plicuri au fost expediate Par Avion la Bacău.

La 20.08.94 a fost inaugurată o nouă linie aeriană **Chișinău-Domodedovo (Moscova)**. Peste un an, la 20 august 1995, pentru a marca prima aniversare de la deschiderea acestei linii aeriene, s-au circulat poștal 100 de plicuri special tipărite, obliterate cu o ștampilă figurativă, având textul **Zbor aniversar**

Fig. 21

Fig. 22

Fig. 23

Fig. 24

Fig. 25

Fig. 26

Fig. 27

²⁾ Constantin Ciobanu, *Obliterări aeropoștale pe corespondența din, în și spre Basarabia*, Meridian Filatelic, 1998, nr. 2(7), p. 30-32. Despre această acțiune s-a scris pe larg în nr. 23(79) / aprilie - iunie 2025

presa filatelică (Aurelian Dârnă, *O acțiune de suflet și nu numai*, Filatelia. 1992, nr. 1, p. 11; Aurelian Dârnă, *Ecouri, ecouri...*, Filatelia, 1992, nr. 3, p. 11).

Chișinău-Domodovo (Moscova) Chișinău-52 20.08.95. (Fig. 26). Deoarece la acel moment pe piața aviatcă din Moldova activa o singură companie - Air Moldova, la obliterarea corespondenței ce urma să fie transportată pe cale aeriană, s-a utilizat și o șampilă specială **Par Avion Air Moldova** (Fig. 27).

La 18 martie 1996 la Chișinău s-a utilizat o șampilă comemorativă **90 ani de la primul zbor - aeroplanul Vuia-1 Montesson - 18.03.1906 / Moldova-2052-Chișinău-18.03.96**, obliterarea făcându-se cu tuș negru și roșu.

La 24 iunie 1996, cu ocazia aniversării a 70 de ani de la inaugurarea primului serviciu poștal aerian **București-Chișinău** s-a aplicat o șampilă ocazională cu care s-au obliterat cu tuș roșu și negru, 250 de plicuri, circulate recomandat între cele două capitale. Textul șampilii **70 ani Primul Serviciu Poștal aerian / București-Chișinău / Dehavilland-DH-9 24.06.96 2052 Chișinău** (Fig. 28).

La 2 ianuarie 1997, cu ocazia unui zbor aniversar consacrat împlinirii a 5 ani de la reluarea curselor aeriene Chișinău-București au fost circulate recomandat 200 de plicuri special editate și obliterare cu o șampilă cu textul **Chișinău-București / 5 ani / Reluarea curselor aeriene / AN-24 / SU-861 / MD-2052 Chișinău-02.01.'97** (Fig. 29).

La 4 aprilie 1997 la oficiul poștal nr. 52, situat în incinta Aeroportului Internațional Chișinău, s-a aplicat o șampilă cu textul **Chișinău-Frankfurt Am Main / 5 ani primul zbor / Tu-134-3R-863 / MD-2052 Chișinău-04.04.1997**, care a marcat evenimentul. Cu această ocazie au fost tipărite 250 de plicuri speciale, ce au în desen sediul Președinției Republicii Moldova de asupra căruia zboară un avion, precum și textul „5 ani de la primul zbor Chișinău-Frankfurt Am Main 04.04.1997” (tuș negru -

Fig.30, tuș roșu - Fig. 31). O parte din aceste plicuri au fost expediate recomandat, prin poșta aeriană, la Frankfurt pe Main, pentru ce s-a aplicat pe fiecare plic o șampilă originală **Par Avion**. Plicurile expediate recomandat Par avion au toate aceeași adresă a destinatarului: Constantin Bogdan, Poste-Res-tante, Frankfurt-Am-Main, Germania, fiind francate cu mărci în valoare de 2,20 lei conform tarifului existent pentru o scrisoare recomandat, expedită cu avionul în Europa, și au nr. 11- 73, și 98-138.³⁾

În anul 2001, cu ocazia organizării **Primei Expoziții Filatelice Internaționale Republica Moldova - România „Aripi peste Prut”**, dedicate aniversării a 75 de ani de la inaugurarea primelor linii de navigație aeriană națională **București-Galați-Iași** și **București-Galați-Chișinău**, Poșta Română a emis două plicuri-întreguri poștale, dedicate evenimentului (Fig. 32 și Fig. 33). Se știe că mai multe plicuri au fost expediate la Chișinău, la sosire piesele fiind obliterate cu ștampile calendaristice (de zi) obișnuite.

Și la Chișinău s-a editat un plic-întreg poștal Par avion (Cod 05/2001), dedicat evenimentului. El are imprimată o marcă cu valoarea 1,80 lei, ce reproduce un avion contemporan în zbor. Desenul plicului redă un avion de epocă pe fundalul hărților Republicii Moldova și României, indicând traseul de transportare a poștei -**București-Chișinău**. Textul explicativ concretizează: **75 de ani de la inaugurarea liniei aeriene poștale București-Galați-Chișinău-București. 23.06.-27.06.2001**. Apariția plicului a fost cauzată de **Prima Expoziție Filatelică Internațională Republica Moldova - România „Aripi peste Prut”**, organizată de Asociația Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofilistilor din RM și Federația Filatelică Română (Fig. 34). Evenimentul a fost marcat și prin

³⁾ Ibidem, nr. 3(8), p. 24-26

Fig. 28

Fig. 29

Fig. 30

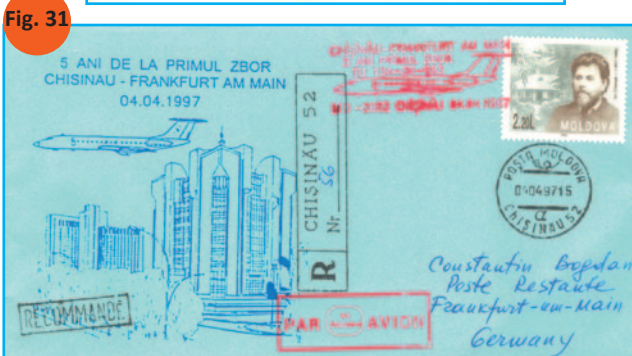

Fig. 31

Fig. 32

Fig. 34

Fig. 35

Fig. 33

Fig. 36

Fig. 37

Fig. 38

Fig. 39

Fig. 40

două ștampile ocazionale originale, folosite la obliterarea pieselor expediate pe adresa Grupei de Aerofilatelie a F.F.R. (Fig. 35 și Fig. 36).

La 4 aprilie 2002 s-au împlinit 10 ani de la primul zbor Chișinău-Frankfurt am Main, ocazie ce a prilejuit desfășurarea unui zbor aniversar, care a transportat și corespondență poștală, confecționată de colecționarii basarabeni (Fig. 37).

La 10 aprilie 2002 - un nou eveniment aerofil - se împlineau 5 ani de la primul zbor YAK-42D pe ruta Chișinău-Amsterdam, eveniment ce a condus la confecționarea unei ștampile cu care a fost obliterată corespondența expediată cu cursa respectivă (Fig. 38).

În aceeași zi, la 10 aprilie 2002, a avut loc un zbor aniversar Chișinău-București, care marca 10 ani de la reluarea curselor aeriene între cele două orașe, ocazie folosită de colecționarii basarabeni pentru a expedia mai multe piese (Fig. 39).

La 28 ianuarie 2003, cu ocazia unui deceniu de

zboruri aeriene regulate între Moldova și Israel, la oficiul poștal 2026 din incinta Aeroportului Internațional Chișinău (în rezultatul reformei poștale din Republica Moldova fostului oficiu poștal 52 i s-a atribuit codul MD-2026) s-a folosit o ștampilă specială cu textul **10 ani de la începutul curselor aeriene regulate Chișinău-Tel-Aviv** cu care s-a obliterat corespondența expediată în acea zi spre Israel (Fig. 40).

În anul 2011 la București s-a organizat ediția a 26-a a Expoziției Filatelice Naționale cu participare Internațională AEROMFILA. Mai mulți participanți la eveniment au circulat poștal plicul expoziției, francat cu marca OACI-65 de ani și obliterat la 24.06.2011 cu o ștampilă figurativă specială **85 de ani de la inaugurarea primelor linii aeriene naționale** (Fig. 41).

La Chișinău piesele au fost obliterare cu o ștampilă poștală calendaristică obișnuită, deoarece în Republica Moldova nu există ștampile speciale

Fig. 41

Fig. 42

Fig. 43

Fig. 44

pentru poșta aeriană (Fig. 42).

În 2016, când s-au împlinit 90 de ani de la inaugurarea primei linii aeriene **București-Chișinău-București**, Asociația Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova a confecționat un plic special și o ștampilă, omologată de administrația poștală, care au fost folosite la confecționarea unui set de corespondențe aeropoștale, expediate în adresa Comisiei de Aerofilatelie a F.F.R., la sosire piesele fiind obliterate cu ștampila oficiului poștal București 63.

În anul 2016 Fundația Culturală BARTOC a editat o carte poștală ilustrată (Fig. 43), ce prezintă pe avers un avion al Companiei AIR MOLDOVA, iar pe verso a reprodus următorul text:

La 24 iunie 1926 a avut loc primul zbor București-Galați-Chișinău, iar în data de 27 iunie 1926 a avut loc zborul Chișinău-Galați-București. Liniile Aeriene Române - LAR au efectuat un zbor de promovare București-Chișinău la 24 ianuarie 1991. Air Moldova realizează zborurile Chișinău-București și retur

la 2 ianuarie 1992, zburând până în martie 2015. Avioanele companiei TAROM zboară pe relația București-Chișinău și retur din 1993 până în prezent. 19 decembrie 2016 este data la care Air Moldova reia cursele aeriene Chișinău-București cu zborul 9U-861 și București-Chișinău cu zborul 9U-862, folosind un avion Embraer-190.

Piesele respective, expediate la Chișinău, au fost obliterate cu ștampila **AIR Moldova Reluarea zborurilor București-Chișinău-București. 19.XII.2016**, folosită la oficiul poștal București 37. La destinație pieselor li s-au aplicat ștampila oficiului de destinație, deoarece conform noilor reguli poștale, corespondența nu se mai obliterează la oficiile intermediare, dar, în ultimul timp, nici la oficiul de destinație.

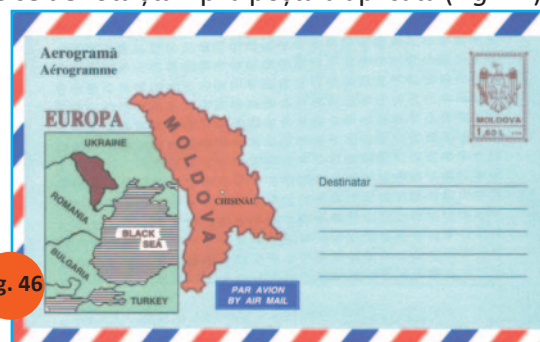
La 19 decembrie 2016 un set din același tip de cărți poștale a fost expedit Par Avion de la Chișinău la București, corespondența fiind recepționată la oficiul poștal 18 din București în aceeași zi, la orele 16, despre ce denotă ștampila poștală aplicată (Fig. 44).

Fig. 45

Fig. 46

O carte poștală ilustrată de ocupație din anul 1919

Fig. 1

Alăturat o corespondență (carte poștală ilustrată - Fig. 1) din timpul ocupației Armatei Române la Budapesta - 1919.

Cartea poștală (Fig. 2) a fost francată cu două mărci poștale de 5 B (Mi #249) din emisiunea *Ferdinand 1919 supratipar P.T.T. F.F.* (tarif intern 10 B); fiind obliterate cu ștampila poștală OFICIUL POSTAL MILITAR DIVIZIA II CAVALERIE 11 SEP 919^{1), 2)}. De asemenea piesa prezintă (Fig. 2):

- ștampila circulară de cenzură ARMATA DE OPERAȚII * LIBERA EXPEDIERE * DIVIZIA ... ;

Fig. 2

- ștampila poștală de sosire IASI ? SEP 919.

ing Emanoil Alexandru SĂVOIU,
savoieumanoil@icloud.com

¹⁾ OPM Divizia 2 Cavalerie era la 11 septembrie 1919 la Budapesta, vezi Călin Marinescu, *Istoricul poștei militare române 1859-2000*, București, 2001, p. 109

²⁾ Între 6 septembrie - 21 octombrie 1919 OPM Divizia 2 Cavalerie se afla la nordul Budapestei, la Gödöllő. Trupele subordonate Diviziei 2 Cavalerie erau distribuite în zona de ocupație dintre Tisa și Dunăre, vezi: Grecu Dan-Simion - *Anii 1919-1921: România Mare - un ideal devenit realitate*, Deva, 2019, p. 295 (strict situația OPM), respectiv p. 294-302 (istoricul Diviziei 2 Cavalerie în 1919)

O carte poștală ilustrată din anul 1936

Fig. 1

Mai sus prezentăm o carte poștală ilustrată editată de Librăria SOCEC Co. S.A. București reprezentând *București - Parcul Carol - Muzeul Militar* (Fig. 1).

Cartea poștală ilustrată (tarif extern 4,50 L) a fost expedită în Austria fiind francată cu două mărci de poștă aeriană (20 L violet închis, Mi #423; 3 L roșu, Mi #420) din emisiunea *Vederea - Poștă aeriană* (1931, Noiembrie 15) - Fig. 2, fiind expedită recomandat (taxă 10 L) par avion (taxă

Fig. 2

6 L). Carte poștală a fost suprafractată: 23 L în loc de 20,50 L - tariful pentru această expediție.

Cartea poștală are numărul 40.096 de scrisoare recomandată a oficalui poștal BUCUREȘTI 1, fiind obliterate la plecare BUCUREȘTI PAR AVION 14 AUG (19)36, iar la sosire cu ștampilele poștale 1 WIEN FLUGPOST 15.VIII.36 și T.A. 2 WIEN 28 15. VIII. 36.

ing Emanoil Alexandru SĂVOIU

În februarie 1999, urmând exemplul altor administrații poștale, și Chișinăul a inițiat tipărirea aerogramelor. Prima - „Podgorii”, are marca fixă de 75 bani, cu imaginea unui ciocârlan, iar ca ilustrație - aspectul unei podgorii după o fotografie (Fig. 45). A doua aerogramă, lansată în același an, cu marca fixă de 1,60 lei reproduce stema Republicii Moldova, iar ca desen - harta Republicii Moldova în plan european. Ambele aerograme au textul **Aerogramă / Aerogramme**, purtând și eticheta **PAR AVION / BY AIR MAIL** (Fig. 46).

Bibliografie: - Ing. Călin Marinescu, *Poșta aeriană în România 1916-1993*, București, 1994.

- Ing. Mihail Popovici, *Contribuții la marcofilia basarabeană (1918-1943)*, Buletin informativ al SRFTM, nr. 3-4/1992 și nr. 1/1993.

- Ing. Mihail Popovici, *65 ani de la primele linii aeriene interne (1926-1991)*, Curierul Filatelic, nr. 16/1991.

- Constantin Gh. Ciobanu, *Obliterări aeropostale pe corespondența din, în și spre Basarabia*, Meridian Filatelic, nr. 1(6), p. 7-10; nr. 2(7), p. 30-32; nr. 3(8), p. 24-25.

Obliterare DAGUIN timpurie

Pe *coperta 1* ilustrăm cartea poștală PC 21D ¹⁾ (poziția 42 din coala de 12 cărți poștale ²⁾) circulată internațional de la București la Berlin. În acest scop cartea poștală este francată suplimentar, pentru a acoperi tariful în vigoare, cu valoarea de 5B verde deschis din emisiunea *Regele Carol I „Vulturi”* (Mi #65).

Piesa este obliteratedă la plecare cu BUCURESCI

¹⁾ Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1870-1959*, Bucharest 2023, p. 67

²⁾ *Ibidem*, p. 24

18 FEB (18)90 și BUCURESCI 18 FEVR 90 (DAGUIN cu ornament „Crucea Sf. Andrei”³⁾), iar la sosire cu stampila C 20. 2. VII 2 aplicată la Berlin.

De menționat că data de 18 februarie 1890 reprezintă o dată timpurie cunoscută pentru o obliterare DAGUIN aplicată pe o carte poștală.

ing. Emanoil Alexandru SĂVOIU

³⁾ Dan N. Dobrescu, *Obliterări Daguin în România / Cachets Daquin en Roumanie 1890-1909*, AXA 2007, p. 17-19

Flame publicitare liniare 1951-1952

Fig. 1

Fig. 2

Prezentăm mai sus o serie de flame publicitare liniare utilizate în perioada 1951-1952:

- Vizitați Expoziția Agricolă 1951 / București - Parcul Libertății (tușă neagră), aplicată pe cartea poștală PC 130 ¹⁾ obliterate la plecare cu ștampila poștală FAGARAS 13.XI.951 iar la sosire cu ștampila poștală BUCURESTI RAION 23 AUGUST 14NOE951 (Fig. 1):

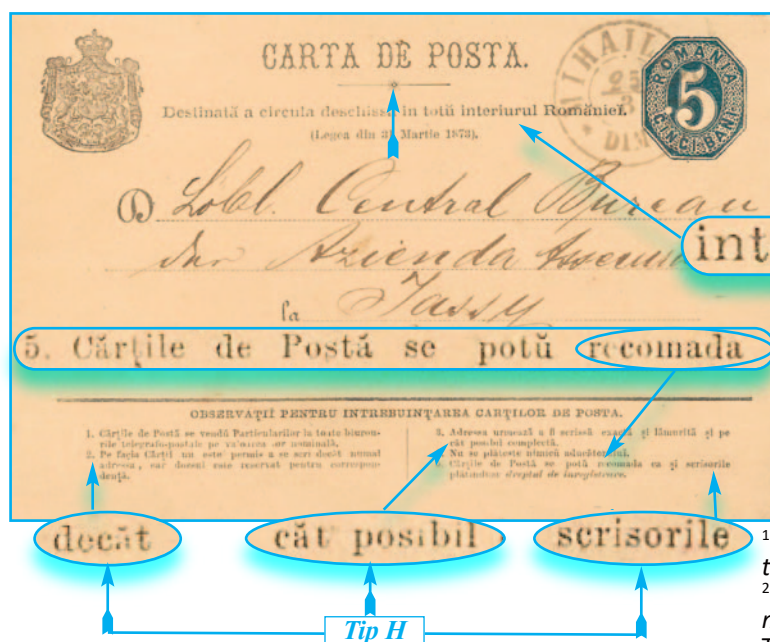
- Pentru recolte bogate, înșământați / la timp.;

¹⁾ Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1870-1959*, Bucharest 2023, p. 163

Semănați numai sămânță aleasă, / curățată și tratată.; Să cultivăm cât mai multe / legume (tuș violet), aplicate pe cartea poștală PC 134 ²⁾ obliterată la plecare cu ștampila poștală BOTOSANI CURSA II 27. II. 952 iar la sosire cu ștampila CAMPULUNG MUSCEL CURSA I 29. II.952 (Fig. 2).

ing. Emanoil Alexandru SĂVOIU

²⁾ *Ibidem*, p. 165

O șampilă clasică rară

Alăturat cartea poștală PC 7 (model c1) ¹⁾ având dimensiunea 141 x 93 mm, obliterată cu ștampila poștală dublu cerc T 69 ²⁾ MIHAILENI DIM 25 / 3 (1874) târ-

zie (diametre 25,5 mm și 13,5 mm). Pe verso cartea poștală este obliterateă, în tranzit, cu ștampila poștală DORHOI 25 / 3 (1874), iar la sosire îi este aplicată ștampila poștală JASSY 27 MAR (18)74.

ing. Emanoil Alexandru SĂVOIU

¹⁾ Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1870-1959*, Bucharest 2023, p. 48

²⁾ Kiriac Dragomir, *Ștampilografie poștală (România: 1822-1910)*, Asociația Filateliștilor Mureș, Târgu Mureș 1990, p. 104-107

Creșterea vizibilității autorilor de articole filatelice prin intermediul platformei ORCID

ing. Leonard Alexandru POP, timbrufilatelice@yahoo.com

Introducere

Vizibilitatea unui autor de articole științifice și academice (și aici putem include filatelia cu toate ramurile ei) este esențială pentru consolidarea carierei sale, atragerea de colaboratori și finanțatori, precum și pentru impactul cercetărilor publicate. ORCID (*Open Researcher and Contributor ID*) este o platformă recunoscută la nivel internațional care ajută autorii să-și sporească vizibilitatea și să-și gestioneze portofoliul de lucrări într-un mod eficient.

Ce este ORCID?

ORCID este un identificator unic, format din 16 cifre, care permite diferențierea clară a cercetătorilor cu nume similare și asigură o conectivitate mai bună între articole, granturi, afiliere și alte contribuții academice. Această platformă gratuită permite autorilor să creeze un profil detaliat, care poate fi accesat de comunitatea științifică internațională.

Beneficiile utilizării ORCID pentru autori

Creșterea vizibilității și recunoașterii: ORCID permite asocierea tuturor publicațiilor și contribuțiilor unui autor într-un singur loc accesibil publicului. Profilul ORCID poate fi integrat cu baze de date academice precum *Scopus*, *Web of Science* și *Google Scholar*.

Evitarea confuziilor legate de numele autorilor: Numele autorilor pot fi similare sau se pot schimba în timp (de exemplu, prin căsătorie). ORCID oferă un identificator unic care elimină ambiguitatea.

Facilitarea procesului de depunere a articolelor: Multe reviste și edituri solicită un ORCID ID la trimiterea manuscriselor, ceea ce simplifică procesul de verificare a identității autorului.

Integrarea cu alte platforme: ORCID se conectează automat cu diverse platforme academice și de finanțare, permițând sincronizarea publicațiilor și a granturilor primite.

Managementul eficient al profilului academic: Autorii pot actualiza și administra informațiile despre cercetările lor într-un singur loc, reducând timpul necesar pentru completarea manuală a datelor în mai multe baze de date.

Cum poate un autor să-și maximizeze vizibilitatea prin ORCID?

Crearea și completarea profilului: Autorii trebuie să creeze un cont ORCID gratuit și să adauge informații detaliate despre afiliere, publicații și contribuții academice.

Conectarea cu alte baze de date: Importul automat al lucrărilor din *Scopus*, *CrossRef* sau *PubMed* poate facilita popularea profilului cu informații corecte.

Folosirea ORCID ID în publicații și granturi: Inserarea identificatorului ORCID în articolele publicate, aplicațiile pentru granturi și prezentările academice crește vizibilitatea și asigură recunoașterea corectă a contribuțiilor.

Menținerea profilului actualizat: Este important ca autorii să actualizeze periodic lista publicațiilor și colaborărilor pentru a reflecta cele mai recente contribuții.

Concluzie

Utilizarea ORCID este o strategie eficientă pentru creșterea vizibilității și recunoașterii autorilor de articole științifice. Prin crearea și menținerea unui profil actualizat, cercetătorii pot beneficia de o mai mare expunere în comunitatea academică, evitând confuziile legate de identitate și simplificând procesele administrative. ORCID nu doar că facilitează conectarea dintre autori și lucrările lor, dar contribuie și la consolidarea unei reputații solide în domeniul cercetării.

Revista noastră încurajează toți colaboratorii să își creeze conturi pe această platformă și să își actualizeze lista de lucrări publicate. Articolele pot fi scanate și încărcate pe un site alternativ, precum *SlideServe* (gratuit), care permite vizualizarea acestora sub formă de broșură „pagină cu pagină”. Linkul generat poate fi inclus în sursa înregistrării ORCID, în cazul în care publicația nu furnizează un link propriu către articol. Pentru cei interesați de creșterea vizibilității articolelor de filatelie, revista noastră va publica, într-o secțiune dedicată, identificatorul ORCID și/sau codul QR aferent.

Pentru a vă forma o idee asupra avantajelor pe care le poate aduce această platformă, iată cum arată profilul meu:

<https://orcid.org/0009-0009-4058-6054>.

Exponatul „O retrospectivă filatelică asupra poștei pneumatice” digitalizat poate fi accesat (în format extins) la adresa:

<https://www.slideserve.com/pop6/o-retrospectiv-filatelic-asupra-po-tei-pneumatice>

ing. Alexandru Leonard POP

Revista presei

eFIL@TELIA, nr. 1, 2025 (editor: Valentin Golea, valentin.golea@gmail.com), revistă dedicată universului filateliei, la un click distanță (<https://www.facebook.com/hashtag/efilatelia>). Din sumar: *Renașterea unei pasiuni în secolul XXI* (<https://e-filatelia.ro/2025/02/24/efilatelia-renasterea-unei-pasiunii-in-secolul-xxi/>), *Filatelia, punte între trecut și viitor* (<https://e-filatelia.ro/2025/02/26/filatelia-punte-intre-trecut-si-viitor/>). Concluzia autorului, referitor la primul articol: „Nu vrem doar să conservăm filatelia, ci să o reinventăm și să o aducem în prezent!” Un comentariu amplu are dl Mihai Ceucă pe grup, referitor la acest prim articol, cităm: „Nu încerc să polemizez cu autorul articolului (care merită toată stima pentru efortul de a salva filatelia), ci îmi permit să profit de spațiul oferit pentru o „dezbateră pentru colecționarii tradiționali și noii pasionați”, evident, de pe poziția bătrânului tradițional și plin de speranță că nu voi deranja pe nimeni. Subiectul dezbaterii este FILATELIA, definită ca fiind știința „cunoașterii TIMBRELOR poștale și arta de a LE colecționa” (dicționarul Petit Robert, Paris, 2020). Așadar, obiectul pasiunii filateliștilor este timbrul. Evoluția instrumentelor și tehnicilor de colectare, înmagazinare, clasificare și cercetare, etc. este firească și permanentă. Indiferent dacă am ordonat colecția folosind sortarea între paginile maculaturului de școală, folosind tabelele desenate cu creionul, fișierele Excel sau ultramodernele programe pentru baze de date, obiectele care produceau emoția pasiunii erau timbrele. Ce are la dispoziție, astăzi, generația tânără care nu poate „renunța la digital”? Poșta de stat sau firmele private de curierat nu mai utilizează timbre poștale, obiecte care sunt, de fapt, chitanțe ale plăților în avans ale unor servicii de curierat. Noile tehnologii de corespondență nu mai utilizează hârtia pentru a confirma plata. O firmă specializată tipărește în continuare „chitanțe de transport” ale căror valoare imprimată pe ele nu are acoperire materială. Cu mici excepții, valoarea nominală a timbrului poștal nu reprezintă valoarea reală a transportului și, ca urmare, este doar o cifră arbitrară. Timbrele tipărite astăzi au tiraje care nu confirmă circulația poștală, fiind determinate doar de necesarul de protocol ale firmelor care comandă elegantele mape de lux. Ce istorie poștală contemporană se mai poate scrie astăzi? Rugăm AI să inventeze ceva prin adaptarea istoriei din secolul XX? După opinia mea, declinul filateliei nu se datorează inadaptabilității colecționarilor la tehnologia modernă ci a pierderii obiectului pasiunii.

Obiectivele „eFil@telia” sunt admirabile și demne de toată aprecierea, dar timbrele interactive și arhivele digitale nu pot substitui plăcerea de a privi, studia și păstra în albume „piesele filatelice originale”. Principala „activitate” susținută în ultimii zeci de ani a fost „târgul filatelic, numismatic și de artă”, dar târgul este prin definiție o activitate comercială, nu filatelică. Marile colecții au fost acaparate în mod monopolist de un muzeu filatelic și unul cartofil care bat recorduri de medalii cu ele, ca și când dacă am cumpăra schiurile lui Jean Claude Killy am deveni, firesc, mari campioni de schi alpin. Cine și cu ce să înceapă astăzi să facă filatelie? Cu ce „să reinventăm” filatelia? Vrem, nu vrem, în istoria poștală, timbrele vor rămâne doar elemente ale unor baze de date, poze cu rezoluție foarte ridicată, alături de pozele poștalioanelor.”

Balkanfila Newsletter, nr. 7, februarie 2025. Publicația editată de Asociația țărilor din Balcani (https://fepanews.com/wp-content/uploads/2025/03/balkanfila_nsl_07.pdf). Din sumar: Philatelic exhibition on “NAVIGATION” in Ljubljana, Slovenia; TimFileX 2025; Ion CHIRESCU speaks to Balkanfila Newsletter; FEPA 2024 awards; The book “Postal Rates of the Republic of Türkiye, 1920-1950”; Turkish Philatelic Federation enters its 11th Year; The Philatelic and Postal Museum of Greece: An “Ark” of Postal Knowledge (Emmanuel Georgoudakis); The Manchukuo connection to the Philatelic Museum of Greece (Christos Gikas); 19th UPU Competition Class 2024; Stamp issues of: Finland, Croatia, Greece, Moldova, Romania, Slovenia.

Филателен Преглед (Recenzie filatelică), nr. 1, 2025 (philap@abv.bg, georgefil@abv.bg). Din sumar: Noutăți, Informații noi despre timbre poștale și întreguri poștale, pentru Bulgaria, tipărite la Sankt Petersburg, 1878 - 1886 (Nikolai Mandrovski), Imagini ascunse pe timbrele poștale (Ștefan Petrov MD, PhD; Liubomir Iliev, PhD).

MAGAZIN de filatelie, cartofilie și numismatică, nr. 12 (142), ianuarie - aprilie 2025, editat de Asociația Filateliștilor Tomis Constanța. Din sumar: *Poetul iubirilor gingașe* (Constantin Dinescu), *Pe urmele unui explorator sensibil și a unui scriitor exotic* (Leonard Alexandru Pop), *Epave și ranfulări pe Dunăre* (Petre Maravela), *Ștampila „mică”* (George Grigore), *Monumentul lui Traian în primele zile ale inaugurării* (Valeriu Avramescu), *Constanța în cărți poștale reproduse de mai mulți editori* (Gh. Stănescu), *Vasilichia și Theodor Burada* (Maria Șișman), *Gloria ... platformelor de foraj marin* (Const. Șișman). (dnd)

Opt decenii de la încheierea celui de-Al doilea Război Mondial: emisiunea „Pacea”

Drd. Bogdan Emanuel RĂDUȚ

Pacea este urmarea unui conflict. Întotdeauna războaiele s-au încheiat cu acorduri de pace, aprobate, însușite și semnate de beligeranți. Încheierea celei de-a doua mari conflagrații mondiale (1939-1945) a condus la mutarea ostilităților de pe câmpul de luptă în cabinetele diplomatice de la Conferința de Pace, care s-a ținut la Paris, așa cum s-a ținut și precedenta (1919-1920), care a încheiat Primul Război Mondial (1914-1918).

Finalitatea Conferinței a fost semnarea Tratatelor de Pace, consemnată în documente și mărturii din epocă. Iar una dintre aceste mărturii, păstrată până în prezent, în colecții publice sau private, este și emisiunea poștală „Pacea”, emisă de Poșta Română în exact ziua semnării Tratatelor ¹⁾.

La 10 februarie 1947, în Sala Orologiului de la Quai d'Orsay, în prezența delegațiilor celor cinci state învinse - Italia, Finlanda, Bulgaria, România și Ungaria - s-au semnat Tratatul de Pace, care nu doar că au încheiat cel de-Al doilea Război Mondial, ci au și statuat noua hartă a lumii postbelice. Din partea României, semnatarii au fost Gheorghe Tătărăscu, Lucrețiu Pătrășcanu, Ștefan Voitec și Dumitru Dămăceanu. Tratatul a fost ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 304 din 23 august 1947, promulgată pe 25 august sub semnăturile Regelui Mihai I, primului ministru Petru Groza, ministrului justiției Lucrețiu Pătrășcanu și șeful delegației române la Conferința de Pace Gheorghe Tătărăscu. Peste doar câteva luni, în 30 decembrie 1947, în urma unei lovituri de stat, România a intrat într-o altă epocă istorică, aceea a regimului comunist. Tratatul de pace a intrat în vigoare în ziua de 15 septembrie 1947, odată cu depunerea instrumentelor de ratificare la Moscova.

În ziua când delegația României semna Tratatul de Pace la Paris, Poșta Română, prin Fabrica de Timbre din București, a emis o serie de patru mărci poștale, în heliogravură, numită „Pacea”, într-un tiraj de 1.000.000 de serii. Machetarea emisiunii i-a fost încredințată pictorului și desenatorului Ary Murnu (Gheorghiadis Arytomene Murnu, 1881-1971), care a creat douăzeci și șase de emisiuni poștale, cu un total de nouăzeci și opt de mărci poștale (timbre), precum și mai multe

¹⁾ Prezentul articol este un rezumat al unui mai amplu „Pacea”: emisiunea filatelică dedicată semnării Tratatelor de Pace de la Paris (1947), în curs de publicare

²⁾ Cristian Andrei Scăiceanu, *Dicționarul machetatorilor mărcilor poștale românești*, București, Editura Oscar Print, 2018, pp. 141-142. Vezi și Emanoil Alexandru Săvoiu, *Artmark auction: Ary Murnu, #534 - February 2024*, [philatelica.ro Serie nouă](http://philatelica.ro/Serie_nouă), nr. 20(76) / iulie - septembrie 2024, cop. 2

³⁾ Cristian Andrei Scăiceanu, *Istoria mișcării filatelice din România*, București, Editura Oscar Print, 2011, p. 540.

proiecte de bancnote ²⁾. Despre tehnica acestuia se spunea că „rezolva până la ultimul detaliu toate imaginile de pe desenul timbrului, chiar cele din al doilea plan” ³⁾.

Emisiunea conține patru mărci poștale, cu valori nominale între 300 lei și 7200 lei:

a. Valoarea de 300 lei (Mi #1024) - dimensiuni 22 x 35 mm, orizontală, culoare roșu-violet, hârtie albă cu filigran XIV (M.M.), dantelură 14 ½ x 14 și tiraj de 1.000.000 bucăți - reproduce în centru o efigie a Regelui Mihai I, suveranul României în acel moment, sub care este alegoria „Pacea” într-un car tras de trei cai, așezată de la stânga spre dreapta (Fig. 1).

Erorile și varietățile cunoscute până în prezent sunt: un punct de culoare în medalion pe marca 1 dintr-o coală (la ora 11); C din PACEA pătat la ora 7; punct pe 7 din 1947, pe steguleț; punct violet pe car, în față, sus; pată violetă în fața carului, sus; A din PACEA umflat la ora 3; 1 din 10 mușcat sub cioc; punct alb la 1 din 10 sub cioc; pată pe F din FEBRUARIE; pată pe bărbie; 19 din 1947 mătuite; 0 din 300 cu punct în interior, la ora 12; 0 din 300 întrerupt jos; tușă verticală la nara celui de-al treilea cal; B din FEBRUARIE mătuie sau spart; punct de culoare pe gâtul primului cal; L din LEI cu pată la ora 7; pată alburie între picioarele cailor ^{4), 5), 6)} (Fig. 1a).

b. Valoarea de 600 lei (Mi #1025) - dimensiuni 22 x 35 mm, verticală, culoare brun-roșcat, hârtie albă cu filigran XIV (M.M.), dantelură 14 x 14 ½ și tiraj de 1.000.000 bucăți - reproduce alegoria „Pacea”, așezată în profil spre stânga (Fig. 2).

⁴⁾ Sergiu-Marian D. Găbureac, *România. Erori filatelice, Catalog filatelic specializat ilustrat*, Vol. 1, Piatra Neamț, Editura Cetatea Doamnei, 2022, pp. 96-97. Material pus la dispoziție de către autor, căruia îi mulțumim!

⁵⁾ Kiriac Dragomir, Aurel Surpățeanu, *Catalogul mărcilor poștale românești '74*, București 1974, p. 232;

⁶⁾ Corneliu Spineanu, *Catalogul mărcilor poștale românești*, Vol. 1, DGPT București 1984, p. 133.

⁷⁾ Sergiu-Marian D. Găbureac, *România. Erori filatelice*, p. 97.

⁸⁾ *Ibidem*, pp. 97-98

⁹⁾ *Ibidem*, pp. 98

Fig. 1a: Erori și varietăți pentru marca poștală de 300 LEI

Fig. 2a: Erori și varietăți pentru marca poștală de 600 LEI

Fig. 4a: Erori și varietăți pentru marca poștală de 7200 LEI

Fig. 3a: Erori și varietăți pentru marca poștală de 3000 LEI

Pentru colecționari se cunosc următoarele erori și varietăți: A din ROMANIA deteriorat la ora 7; frunză în plus, orizontală, sub R din ROMANIA; F din FEBRUARIE cu punct alb în față, jos și B mă-tuit; pată sub TA din POSTA; pată mare pe traistă, jos ⁷⁾ (Fig. 2a).

c. Valoarea de 3000 lei (Mi #1026) - dimensiuni 22 x 35 mm, verticală, culoare ultramarin, hârtie albă cu filigran XIV (M.M.), dantelură 14 x 14 ½ și tiraj de 1.000.000 bucăți - reproduce drapelele Alianților. De sus în jos: Statele Unite ale Americii (SUA), Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste (URSS), Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord și Regatul României (Fig. 3).

Erori și varietăți: LE în loc de LEI; A din ROMA-

NIA subliniată (acoladă culcată albă); pată pe I din ROMANIA; punct pe 1 din 1947; L din LEI prelungit în jos LEJ; pată albă în colțul din stânga sus al cadrului ^{5), 6), 8)} (Fig. 3a).

d. Valoarea de 7200 lei (Mi #1027) - dimensiuni 22 x 35 mm, verticală, culoare verde, hârtie albă cu filigran XIV (M.M.), dantelură 14 x 14 ½ și tiraj de 1.000.000 bucăți - reproduce porumbelul păcii (Fig. 4).

Se cunoaște o singură eroare, o pată alburie sub coada porumbelului ⁹⁾ (Fig. 4a).

Toate mărcile au un numitor comun, și anume, ramura de măslin, care este simbolul păcii încă din antichitate. La valorile de 300 lei și de 600 lei aceasta se află în mâna alegoriei. La valoarea de

philatelica.ro serie nouă

3000 lei este sub steaguri, iar la cea de 7200 o ține porumbelul în cioc.

De asemenea, tirajul de 1.000.000 de emisiuni complete reflectă chiar dorința de a fi utilizate la scară largă, în țară și străinătate. Ele nu au fost proiectate doar pentru colecționari (filateliști), ci pentru a circula. Iar acest tiraj mare a dus și la supraviețuirea multor emisiuni până în prezent.

Păstrarea, admirarea, ținerea în mână și studie-

filatelie tradițională

rea acestei emisiuni filatelice reprezintă o întâlnire reală și palpabilă cu istoria, ce dă un sentiment aparte nu doar colecționarilor, ci și celor pasionați de istorie în genere. Iar aceasta este încă o dovadă a faptului că filatelia este unul dintre cei mai buni ambasadori ai istoriei și identității naționale, din păcate intrată într-un mare con de umbră în ultimile decenii.

Bibliografie:

- Cârstea, Marusia, *Istoria contemporană universală (1919-1945)*. Note de curs, Craiova, Editura Universitaria, 2008.
- Chiricheș Coriolan, Pascariu Samuel, *Catalogul mărcilor poștale românești 1858-2000*, Editura AXA, 2024
- Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2008.
- Danescu, Marcel, *Dicționar filatelic*, București, Editura Sport-Turism, 1979.
- Danescu, Marcel, *Filatelia de la A la Z*, București, Editura Sport-Turism, 1987.
- *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*, București, Editura Univers Enciclopedic Golg, 2016.
- Dima, Romus, Gheorghe Tătărescu, *Lumini și umbre*, București, Editura Fundației Culturale Române, 2010.
- Dragomir, Kiriace, Aurel Surpățeanu, *Catalogul mărcilor poștale românești '74*, București 1974.
- *Legea nr. 304 pentru ratificarea Tratatului de pace între România și Puterile Aliate și Asociate*, în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, Anul CXV, Nr. 199, 30 august 1947, pp. 7822-7892.
- Loghin, Leonida, *Mari conferințe care au împărțit lumea (1939-1945)*, București, Editura Paul Editions, 2019.
- Găbureac, Sergiu-Marian D., *România. Erori filatelice*, Catalog filatelic specializat ilustrat, Vol. 1, Piatra Neamț, Editura Cetatea Doamnei, 2022.
- Onișoru, Gheorghe, *Istoria lumii contemporane. De la revoluția bolșevică până în zilele noastre (1917-2015)*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2015.
- Răduț, Bogdan Emanuel, *Din activitatea lui Gheorghe*

Tătărescu la Conferința de Pace de la Paris (1946), în Eugen Petrescu (coordonator), *Primul Război Mondial și Marea Unire a Românilor*, vol. V, 100 de ani de la semnarea Tratatului de Pace de la Trianon (1920-2020), Craiova, Editura Universitaria, 2020, pp. 696-705.

- Răduț, Bogdan Emanuel, *75 de ani de la așezarea postbelică a României: semnarea Tratatului de Pace de la Paris*, în „Gorjeanul”, Cotidian județean independent, Serie nouă, Anul XXXII, Nr. 8393, Vineri 25 februarie, 2022, p. 11.

- Sălăgean, Marcela, *Statutul României în cadrul „păcii” de la sfârșitul celui de Al Doilea Război Mondial*, „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu» din Cluj-Napoca”, tom LVI, 2017, pp. 366-367.

- Scăiceanu, Cristian Andrei, *Istoria mișcării filatelice din România*, București, Editura Oscar Print, 2011.

- Scăiceanu, Cristian Andrei, *Dicționarul machetatorilor mărcilor poștale românești*, București, Editura Oscar Print, 2018.

- Scott. 2009 *Standard Postage Stamp Catalogue*, Vol. 5 (P-SL), Scott Publishing Co., 2008.

- Scurtu, Ioan, *România la conferința păcii de la Paris*, <http://www.ioanscurtu.ro/romania-la-conferinta-pacii-de-la-paris/>, accesat 16.12.2024.

- Scurtu, Ioan, Gheorghe Buzatu, *Istoria românilor în secolul XX*, București, Editura Paideia, 1999.

- Spineanu, Corneliu, *Catalogul mărcilor poștale românești*, Vol. I, Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor, București 1984.

- Surjicov, Vsevolod, *Îndreptar filatelic*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1972.

Vaska Ilieva

Vaska Ilieva (Mi #1052) s-a născut pe 21 decembrie 1923 în Skopje și și-a început cariera la mijlocul anilor '50, având apariții minore ca dansatoare și cântăreață.

S-a remarcat ca o interpretă deosebită a muzicii populare macedoniene, fiind apreciată pretutindeni și nu numai de vorbitorii de limbi slave.

În anii '70 Vaska Ilieva era cunoscută în toată Jugoslavia ca „regina” muzicii populare macedoniene.

Fiind socotită ambasadorul cultural al țării sale, Vaska Ilieva a avut concerte în Europa, SUA și Canada. În anii '80 și '90 Vaska Ilieva a interpretat multe cântece patriotice care reflectau dorința unei Macedonii independente în acea perioadă.

Vaska Ilieva a murit pe 2 mai 2001 în Skopje, fiind un simbol al naționalismului macedonian.

Prof. Victor NECOLAU

9 aprilie 2025, 4:11 PM

Vă salut,
Am primit *philatelica.ro* nr. 22 (78) și vă mulțumesc mult ! Felicitări pentru calitate și, nu în ultimul rând, pentru perseverență ! (știu cât e de dificil să susții și să menții o asemenea întreprindere culturală în vremurile pe care trăim...). Încă o dată, vă felicit pentru ceea ce realizați și vă doresc o continuare pe măsură ! Apropiați Sărbători Pascale să vă fie binecuvântate
P.S. Am citit cu atenție și interes articolul semnat de prietenul Mihai Ceucă și sunt întru totul de acord cu opinia dumnealui. Din păcate, are totală dreptate în ceea ce privește piesa la care face referire, așa cum am susținut și eu în prezentarea mea. Am doar un singur comentariu: Fie că e departe de mine intenția de a denigra maximaflilia și pe maximaflili care respectă cu strictețe regulile acestei ramuri a filateliei, am extras și comentat doar un exemplu de "așa nu". Trăiască deci maximaflilia și maximaflili !

Șerban Drăgușanu

Omagiu adus unui geniu renascentist: 550 de ani de la nașterea lui Michelangelo Buonarroti

ing. Leonard Alexandru POP, timbrufilatelice@yahoo.com

Anul 2025 marchează un moment cultural excepțional: împlinirea a 550 de ani de la nașterea lui Michelangelo Buonarroti, unul dintre cei mai remarcabili artiști ai tuturor timpurilor. Născut la 6 martie 1475, în Caprese, într-o familie florentină, Michelangelo a devenit un simbol al Renașterii, lăsând moștenire capodopere în sculptură, pictură, arhitectură și poezie.

Maestrul desăvârșit al Renașterii

Talentul său excepțional a fost recunoscut încă din tinerețe, iar ucenicia alături de Domenico Ghirlandaio i-a oferit o bază solidă în desen și frescă. Cu toate acestea, pasiunea sa pentru sculptură l-a condus către creații de o frumusețe impresionantă, precum renumitele „David” (Gambia, Mi #313), „Pietă” (Ajman, Mi #2449A) și „Moise” (Mali, Mi #481). Fiecare dintre aceste opere reflectă nu doar măiestria tehnică extraordinară, ci și o profundă înțelegere a anatomiei umane și a expresiei emoționale.

Capela Sixtină: O operă monumentală

Pictura plafonului Capelei Sixtine (1508-1512) rămâne una dintre cele mai impresionante realizări ale artei universale (Vatican, Mi #1837). Scenele biblice, precum „Crearea lui Adam” (Ajman, Mi #BL188A) și „Judecata de Apoi” (Paraguay, Mi #2686), sunt capodopere de o complexitate artistică și narativă neegalată. Munca titanică depusă de Michelangelo pentru a finaliza aceste fresce atestă nu doar geniul său, ci și o voință de neclintit.

Arhitectul grandios al Bazilicii Sf. Petru

Michelangelo nu s-a remarcat doar prin sculptură și pictură, ci și prin contribuția sa esențială la arhitectura Renașterii. După moartea lui Bramante, Raphael și Antonio da Sangallo cel Tânăr, Michelangelo a fost numit arhitect-șef al Bazilicii Sf. Petru din Roma. Proiectul său a redefinit structura și a dat forma finală celebrei cupole, care domină astăzi orizontul Vaticanului.

Fig. 3

Fig. 4

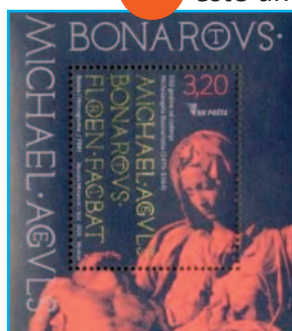

Fig. 2

Fig. 1

Moștenirea unui geniu nemuritor

Influența lui Michelangelo asupra artei a fost imensă, iar operele sale continuă să inspire artiști și admiratori din întreaga lume. La 550 de ani de la nașterea sa, numeroase muzee, instituții de cultură și orașe legate de viața sa vor organiza expoziții, conferințe și evenimente speciale pentru a celebra moștenirea acestui titan al artei.

Printre inițiativele notabile se numără expoziția „Michelangelo 550!” găzduită de Institutul Central de Istorie a Artei din München, care a fost deschisă până la 14 martie 2025. De asemenea, Cercul filatelic din Baia Mare a adus un omagiu acestui geniu artistic prin crearea unui plic ocazional în ediție limitată (Fig. 1). Romfilatelia a pus în circulație emisiunea „Michelangelo Buonarroti, 550 de ani de la naștere” [o coliță dantelată - Mi #8463 (B1029) - Fig. 2 și un FDC], iar alte administrații poștale, precum cele din Italia (Fig. 3), Bosnia și Herțegovina (Administrația Croată - Fig. 4, Republica Srpska - Fig. 5), Ordinul Militar Suveran de Malta (Fig. 6), Spania (poștă privată Barnafil 2025, Fig. 7), Bulgaria, Vatican și Kârgâstan, au pus în circulație emisiuni dedicate artistului.

Michelangelo a fost mai mult decât un simplu artist: a fost un vizionar, un perfecționist, un spirit creativ incomensurabil. Prin capodoperele sale, el rămâne nemuritor, iar această aniversare este un prilej de a reflecta asupra geniului său și de a-i celebra contribuția fundamentală la patrimoniul artistic mondial.

Fig. 6

Fig. 7

Un tarif poștal nesemnalat pentru buletinul „Carte poștală” PRONOSPORT -1955

ing. Călin MARINESCU

În luna decembrie 2024 dl. ing. Emanoil Săvoiu mi-a semnalat existența unui formular necunoscut, menționat într-un articol din ziarul „Pronosport”(?) din anul 1955. Pornind cercetările de la această semnalare s-au putut găsi informații poștale interesante pentru filателиști.

Formularul respectiv era un Buletin „carte poștală” destinat jucătorilor „PRONOSPORT” din mediul rural pentru a transmite pronosticurile lor la acest joc direct la sediul Intreprinderii de Stat PRONOSPORT de la acea dată, fără a mai apela la intermediari (strict necesari persoanelor din mediul rural, unde nu existau agenții PRONOSPORT).

Buletinul „carte poștală”, numit în continuare Buletinul, trebuia să se pună în vânzare pe data de 20 iunie 1955 ¹⁾, dar această dată a fost amânată cu o săptămână, până pe 27 iunie 1955 ^{2),3)}.

Buletinul era un formular asemănător celui folosit de participanții la concursurile „PRONOSPORT” din anul 1955, cu deosebirea că era tipărit pe un carton de calitate superioară pentru a fi rezistent în transportul din comuna unde locuia participantul la concurs și până la sediul Pronosport din București.

Buletinul era alcătuit din trei taloane, toate având în partea de sus inscripția „R Nr...”. iar în partea de jos fiecare talon avea inscripția „TALON”, urmată de un disc negru în care era numărul talonului în alb.

Talonul din stânga, nr. 1, avea inscripțiile „ROGA SE EXPEDIA PREMIUL / PE ADRESA / Regiunea ... / Raionul ... / Localitatea ... / Str... nr... / Numele ... / Prenumele ...” și dedesubt un cerc unde urma să se aplice ștampila poștei.

Talonul din mijloc, nr. 2, cuprindea un „P” mare alb (emblema I.S. Pronosport) într-un disc negru, dedesubt într-un dreptunghi adresa destinatarului „CĂTRE / I.S. PRONOSPORT / <Oficiul Special> Gara de Nord” și dedesubt un cerc unde urmau să se aplice mărcile poștale și ștampila poștei.

Talonul din dreapta, nr. 3, cuprindea un dreptunghi în care era un text cu „INSTRUCȚIUNI / ... (circa 18 rânduri)” și era despărțit de talonul din

mijloc nr. 2 printr-o perforație foarte fină.

Buletinul a fost tipărit în două modele: unul cu o singură variantă de joc și altul cu două variante de joc. Buletinul se putea cumpăra de la unitățile poștale din mediul rural, plătindu-se doar taxa de participare la joc de 2 lei pentru o variantă și de 4 lei pentru două variante de joc.

Buletinele cu variantele completate se puteau expedia numai de la unitățile poștale rurale. Acolo, expeditorul, după completarea variantelor de joc și a adresei sale poștale, cumpăra o marcă poștală de 1 leu pe care o lipea pe talonul din mijloc, pe locul special destinat și preda buletinul funcționarului poștal, care era obligat să ștampileze și să înregistreze buletinul pe foaia specială de „recomandate”. Apoi funcționarul poștal detașa talonul nr. 3 și îl returna expeditorului.

Buletinele depuse la o unitate poștală erau adunate într-un plic special sigilat cu ceară roșie. Acest plic era predat direct la vagonul poștal, unde însoțitorul vagonului îl carta într-un raft special rezervat pentru „PRONOSPORT” și se îndrumau spre București, la sediul I.S. Pronosport din Gara de Nord, unde buletinele erau verificate, dacă erau câștigătoare.

Deși inițial se anunțase că o listă completă a localităților cu unități poștale rurale unde se hotărâse să se pună în vânzare și să se primească spre expediere Buletinul „carte poștală” urma să fie publicată în ziarele „Sportul Popular” și „Informația Bucureștiului”, acest lucru nu a mai avut loc.

La începutul lunii iulie 1955 în Gara de Nord a fost înființată o agenție „PRONOSPORT”, unde se puteau cumpăra și depune numai Buletinele „carte poștală” ⁴⁾.

În data de 7 august 1955 au fost anunțați primii câștigători care au trimis la concurs buletine „carte poștală” ⁵⁾.

O ultimă mențiune identificată privind buletinul „carte poștală” datează dintr-o dare de seamă PTTR din luna februarie 1956, în care se spunea: „s-au introdus (în circulație) cărți poștale „Pronosport”...” ⁶⁾.

Tariful poștal intern de 1 leu pentru Buletinul „carte poștală” trimis recomandat nu a fost semnalat până în prezent și el nu poate fi asimilat cu un alt tarif poștal. Acest tarif poștal specific, intrat în vigoare la 27 iunie 1955, va trebui adăugat în *Tabelul nr. 64, pag. 137-138 din Volumul 1 din Tarifele, taxele și gratuitățile poștale în România 1841-2008* ⁷⁾.

¹⁾ Alex Roșculeț, *Ce trebuie să știți despre „Cartea Poștală”, Programul Pronosport*, nr. 63/19 iun. 1955

²⁾ Buletinul „Carte Poștală”, Programul Pronosport, nr. 64/26 iun. 1955

³⁾ Ziar Sportul Popular, nr. 2641/24 iun. 1955

⁴⁾ Ziar Sportul Popular, nr. 2650/7 iul. 1955

⁵⁾ Au fost premiați cu cartea poștală PRONOSPORT, Programul Pronosport, nr. 70/7 aug. 1955

⁶⁾ Ziar Fulgerul, nr. 231/7 feb. 1956

⁷⁾ Călin Marinescu, *Tarifele, taxele și gratuitățile poștale în România 1841-2008*, București, 2008

Palatul Telegrafo - Poștal

ing. Emanoil Alexandru SĂVOIU, savoiuemanoil@icloud.com

Palatul Poștelor ¹⁾, cunoscut inițial sub denumirea de Palatul Telegrafo - Poștal, este o clădire emblematică din București, situată în colțul vestic al zonei istorice Lipscani, în fața Palatului CEC, pe Calea Victoriei. Edificiul a fost construit între anii 1894-1899 ²⁾, după planurile arhitectului Alexandru Săvulescu, în stil neo-clasic. Construit pentru a avea o destinație publică - poșta centrală, palatul are o arhitectură neo-clasică autoritară, specifică sediilor instituțiilor publice din România din secolul al XIX-lea. Începând din anul 1972, palatul este sediul Muzeului Național de Istorie a României (MNIR). În perioada 1 octombrie 2004 - 14

rarea festivă, emisiunea *Inaugurarea Palatului Poștelor Căișorii* (Mi #146-153) s-a pus în circulație abia în 1 / 14 mai 1903, când a fost găsită în Depozitul Direcțiunii Generale. ³⁾ La tipărirea mărcilor s-a depus o grijă extraordinară, asistând în permanență un funcționar superior de la Direcția P.T.T. din România. În sprijinul acestei mențiuni este chiar una dintre inscripțiile de pe unele eseuri ale mărcii: „MCM” - anul 1900 (Fig. 1) scris cu litere latine, urmată de inscripția finală de pe mărci: „MCMI”, adică anul 1901 scris cu litere latine (Fig. 2), anul când probabil se preconiza să se pună în circulație această emisiune ⁴⁾.

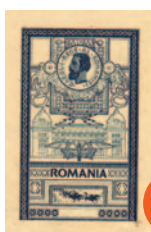

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

noiembrie 2013, pe latura dinspre str. Franceză, a funcționat ca instituție subordonată Companiei Naționale Poșta română (CNPR), Muzeul Național Filatelic (MNF). Urmare a legii 298/14 noiembrie 2013 MNF s-a reorganizat ca secție a MNIR.

Construcția Palatului a început la 20 octombrie, ora 11 dimineața. M.S. Regele Carol I a fost întâmpinat de Lascăr Catargi, prim-ministru și ministru de Interne, de toți miniștrii, de președintele D. Ghica, președintele societății de construcții, de directorul Cesianu cu personalul superior al Administrației Poștelor și Telegrafelor, de prefectul Poliției Capitalei. ³⁾ În 1899 s-a mutat divizia tehnică și a contabilității, iar în 1900 celelalte divizii și servicii ale Administrației centrale, iar în 1901, oficiul central telegrafic și telefonic. ³⁾

Palatul a fost inaugurat în toamna lui 1901, fără fast, din cauza marilor economii făcute de primul ministru Dimitrie Sturza. Inaugurarea festivă s-a făcut abia în 1903. Pentru aceasta se comandase la Paris, la *Imprimeria Statului Francez*; o emisiune specială de timbre pentru 1900. Comanda s-a livrat în același an dar, nefăcându-se inaugu-

Alăturat prezentăm o carte poștală ilustrată, realizată în 1900 de Institutul de Arte Grafice Carol Göbl din București (Fig. 3 ⁵⁾), expedită în Elveția (Fig. 4). Piesa este obliterated la plecare cu ștampila poștală dublă BUCUREȘTI 24 OCT 900 (DAGUIN) ⁶⁾, iar la sosire cu ștampila poștală GOLDACH 26 X 00 (1900). Ștampilele DAGUIN se aplicau la Oficiul Poștal Central, care la 1900 era mutat deja în clădirea mai sus menționată.

¹⁾ Ilie Cornel - Constantin, *O clădire-simbol a capitalei Palatul Poștelor Muzeul Național de Istorie a României*, Ed. Magic Print 2022

²⁾ Modoveanu Katia, Pârvan Katiușa, *Palatul Poștelor - clădire emblematică a Bucureștilor de la începutul de veac XX*, Analele Muzeului Național, vol XXI, 2009, p. 309.

³⁾ Moldoveanu Katia, Pârvan Katiușa, *op. cit.*, p. 316-318

⁴⁾ Marinescu, Călin ing., *Emisiunea EFIIII 1903 / EFIIIGIES 1903 issue*, philatelica.ro, II, 5(16)/2011, p. 6-17

⁵⁾ Ilie Cornel - Constantin, *op. cit.*, p. 77

⁶⁾ Dobrescu Dan N., *Obliterări Daguin în România / Cachets Daguin en Roumanie 1890-1909*, Ed. Axa 2007, 114 pag.

David Feldman auction (June 1, 2025) - lot 96000 "Space: 1980-1995, Space shuttle Mission 9-40". Estimate price: 2,600 - 3,000 CHF. Unsold.

Denumire Item	Tiraj Run printing	Marcă fixă TP TP printed stamp
Black Sea Defense & Aerospace - BSDA Exhibition & Conference)	500	TP / Tax paid
Bookfest	500	TP / Tax paid
Campionatele Europene de Înot pentru Juniori 2022, Complexul Olimpic de Natație Otopeni / European Junior Swimming Championships 2022, Otopeni Olympic Swimming Complex	1.000	TP / Tax paid
Smart Energy Expo - Constanța	300	TP / Tax paid
Festivalul internațional de blues Blues in the garden festival, Dărmănești jazz blues festival, Dărmănești, Bacău	300	TP / Tax paid
BIAS	400	TP / Tax paid
Sinaia Forever	630	TP / Tax paid
Marșul mașinilor ECO și Marșul bicicletelor și trotinetelor WE BIKE Romania	300	TP
ECO Car March and Bicycle and Scooter March WE BIKE Romania		Tax paid
Bienala Internațională de Arte Grafice "Constantin Brâncuși"	600	TP
"Constantin Brâncuși" International Biennial of Graphic Arts		Tax paid
Expoziția Poșta Română la ceas aniversar - 160 de ani tradiție	300	TP Vaslui
The Romanian Post exhibition at the anniversary clock - 160 years of tradition		Tax paid Vaslui
Expoziția Forța Fermierilor / Farmers' Strength Exhibition	600	TP / Tax paid
Toamnă filatelice ieșeană / Philatelic autumn in Iasi	300	TP IASI 1
Reuniunea Operatorilor, Producătorilor și Autorităților din Transportul Public - ROPAT	400	TP
Meeting of Public Transport Operators, Manufacturers and Authorities - ROPAT		Tax paid
Future Economy Gala	150	TP / Tax paid
Inaugurarea sediului renovat a OJP Piatra Neamț	150	TP Piatra Neamț
Inauguration of the renovated headquarters of OJP Piatra Neamț		Tax paid Piatra Neamț
Aniversare activitate a Club România, Editura Club România	100	TP
Anniversary of the activity of Club Romania, Club Romania Publishing House		Tax paid
Professional Women's Network Romania PWN Romania	100	TP / Tax paid
Celebrare Crăciun, acțiune inițiată de Statul Major al Forțelor Terestre	1.000	TP
Christmas celebration, action initiated by the General Staff of the Land Forces		Tax paid

Material realizat de / Paper made by Emanoil Alexandru SĂVOIU
cu sprijinul D-lui / with the suport of Mr. Gabriel BULUMAC

European Philatelic Exhibition EuroPhilEx Birmingham 2025, 7 - 11 May
EuroPhilEx 2025 Grand Prix: Tom Komnaes (Norway)
International Grand Prix: Luis Barreiros (Portugal)
National Grand Prix: Stephen McGill (USA)

Palmares EuroPhilEx Birmingham 2025 (Romanian exhibitors and Romanian subjects)					
Medal	Name & surname	Exhibit title	Class	Frame	Scores
CH	HACKMEY Joseph	Classic Romania	TP	10	
G	Carpatica	The Bull's Heads of Moldavia 1858-1862	TP	5	93 SP
	GRECU Dan Simion	Repression and Population Movements in Romania - 1921-1964	LI		90
LV	AMBRUȘ Francisc	Romania Specialized Catalogue of Revenues Stamps 1872-1919	LI		88
	NICOLAE Gabriel Octavian	Long Live the Beer	PPC	5	87
	IORDACHE Victor	1893- 1908, Romania "the Ear of Wheat"	TP	8	86
V	DEJUGAN Ioan	Sibiu Medieval Town - Economic Life	PPC	5	83
	BARCARU George	A Lost Tourist in Constanta, a small town in the Balkans at the bridge between the past centuries	PPC	5	83
	DEJUGAN Ioan	Sibiu / Hermannstadt, Istorie ilustrată	LI		82
LS	GOLEA Vasile-Valentin	www.e-filatelica.ro -The portal of the modern philatelist	LI		78
	MUNTEAN Marius	From Continental Caouthouc & Gutta Percha to Continental AG (1871- 1929)	OP	5	75
S	MUNTEAN Marius	The Kingdom of Romania	TH	5	73
SB	GHEORGHIU Tiberiu Matei	Ursus Arctus, the Great Proiect	MX	1	65

Medals: CH - Court of Honour, G - Gold, LV - Large Vermeil, V- Vermeil, LS - Large Silver, S - Silver, SB - Silver Bronze.
Abbreviations: TP - Traditional Philately, TH - Thematic Philately, OP - Open Philately, PPC - Picture Postal Cards, MX - Maximaphily, LI - Philatelic Literature; SP - Special Prize.
National commissioner: Marius MUNTEAN. **Romanian jury member:** Dan Alexandru BARTOC (team leader).
Palmares: https://feapanews.com/wp-content/uploads/2025/05/EuroPhilEx_birmingham_2025_Palmares.pdf

Denumire Item	Tiraj Run printing	Marcă fixă TP TP printed stamp
8 Martie / March 8	100	TP / Tax paid
NFT Poșta română / NFT Romanian Post	2 x150	TP Bucuresti 83
Mariage Fest 2023	500	TP / Tax paid
Parteneriat cu Institutul Cultural Român Partnership with the Romanian Cultural Institute	1500	TP Tax paid
Smart City Industry Awards	1000	TP / Tax paid
GovNet - Non Fungible Token (NFT)	150	TP București 83/ Tax paid
Crypto Mondays	150	TP / Tax paid
Critical infrastructure protection & resilience	300	TP / Tax paid
Zilele Forțelor Terestre / Land Forces Days	1000	TP / Tax paid
Managementul companiei / Company management	700	TP / Tax paid
Zilele Clujului / Cluj Days	1000	TP / Tax paid
Noaptea muzeelor Cluj / Cluj Museums Night	500	TP / Tax paid
NFT Cluj	400	TP / Tax paid
Eveniment Constanța / Event Constanța	800	TP / Tax paid
Eveniment Brăila / Event Brăila	200	TP / Tax paid
Bookfest 2023	500	TP / Tax paid
Hiperreștezia Timișoara	100	TP / Tax paid
Zilele Constanței / Constanța days	800	TP / Tax paid
Smart Energy Expo 2023	300	TP / Tax paid
Eveniment Oderheiu Secuiesc / Event Oderheiu Secuiesc	200	TP / Tax paid
Evenimente Timișoara (Vest Fest, Magnetic Festival, Flight Fest)	3 x 300	TP / Tax paid
Inaugurare Aeroport Brașov (set 4 cpi) / Inauguration of Brasov Airport (set of 4 PPC)	4 x 500	TP OP Ghimbav Tax paid OP Ghimbav
Homeage	600	TP Craiova / Tax paid Craiova
Romania 2023	1000	TP / Tax paid
Ziua Marinei Române 2023 / Romanian Navy Day 2023	400	TP / Tax paid
Codru festival 2023	1000	TP Timișoara / Tax paid Timișoara
Marșul Factorilor Poștali 2023 / March of the Postmen 2023	1500	TP / Tax paid
Trofeul Tinereții 2023 / Youth Trophy 2023	500	TP Amara / Tax paid Amara
Autoritatea Aeronautică Civilă Română Romanian Civil Aviation Authority	200	TP Tax paid
Eveniment Dărmănești (Bacău)	300	TP / Tax paid
Eveniment Târgoviște	1000	TP / Tax paid
BIAS 2023	900	TP / Tax paid
Eveniment Bistrița	500	TP / Tax paid
Set pentru comunicări externe / External communications set	100	TP / Tax paid
Toamnă filatelică ieșeană ed. a IX-a, Anul cultural Dimitrie Cantemir Philatelic autumn in Iasi 9 th edition, Dimitrie Cantemir Cultural Year	300	TP Iași 1 Tax paid Iași 1
Eveniment filatelic Spiru Haret / Philatelic event Spiru Haret	350	TP Tecuci / Tax paid Tecuci
Eveniment filatelic Calistrat Hogaș	300	TP Tecuci
Congres UPU	200	TP / Tax paid
Festivalul Internațional al Viei și Vinului - Bach International Festival of Vine and Wine - Bach	200	TP Tax paid
Hram Mănăstirea Radu Vodă / Patron saint of Radu Vodă Monastery	2000	TP / Tax paid
Congresul Național de Îmbătrânire Activă National Congress on Active Aging	500	TP Tax paid
Demnitate și curaj / Dignity and courage	9900	TP / Tax paid
Ziua națională / National Day	500	TP Alba Iulia / Tax paid Alba Iulia
PWN România	200	TP / Tax paid
Consiliul Școlar al elevilor / School Council of Students	500	TP Bistrița
Eveniment filatelic Dimitrie Negru / Philatelic event Dimitrie Negru	140	TP Tecuci / Tax paid Tecuci
Eroi anonimi (Complex Educațional laude - Reut) Anonymous Heroes (Lauds Educational Complex - Reut)	600	TP Tax paid
Eroi fără glorie / Heroes without glory	121	TP Timișoara / Tax paid Timișoara

*Pagină realizată de / Page made by Emanoil Alexandru SĂVOIU
cu sprijinul D-lui / with the suport of Mr. Gabriel BULUMAC*

Club filatelic pentru tineret la Găești

Prof. Victor NECOLAU

În frumosul oraș dâmbovițean Găești (acolo unde s-a născut și renumitul naist Gheorghe Zamfir), pe data de 27 aprilie 2025 s-a înființat Clubul filatelic pentru tineret „Aurel Iordache” sub îndrumarea colegului nostru Ionel Soare, cel care de mai mult timp s-a ocupat de acest eveniment.

Evenimentul filatelic a avut loc la Biblioteca orașenească „Aurel Iordache”, profesor și scriitor găeștean.

Biblioteca orașenească a împlinit 100 de ani în 2024 fiind un loc important în oraș pentru doritorii de lectură și pentru evenimente culturale atât ale adulților cât și ale copiilor.

La evenimentul filatelic profesorii Școlii gimnaziale „Șerban Cioculescu” din Găești au adus elevi participanți cărora li s-a explicat de către dl Ionel Soare ce este filatelia, rolul ei în educație și în amplificarea cunoștințelor de cultură generală. Astfel elevii au putut afla unde s-au emis primele timbre din lume precum și importanța alegerii unei tematici în filatelie.

Trebuie remarcați profesorii implicați în această acțiune benefică pentru școlari precum și conducerea bibliotecii orașenești unde a avut loc constituirea Clubului filatelic pentru tineret „Aurel Iordache”. Aurel Iordache a fost o figură importantă în evoluția culturală a orașului Găești.

Nu trebuie să uităm și aportul adus de Primăria orașului în organizarea acestui eveniment.

Următorul eveniment este de a afilia clubul la Federația Filatelică Română (FFR).

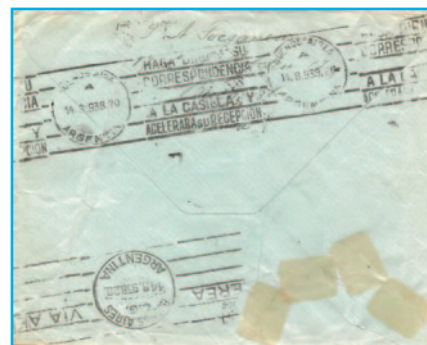
Poșta cu Zeppelin Europa - America de Sud (Argentina)

Tranzit:
BERLIN SW11 20.7.38
Sosire:
BUENOS AIRES 25.7.938

Sosire: BUENOS AIRES
ARGENTINA 14.8.938

Colecția Emanoil Alexandru
SĂVOIU

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.
► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția lor.

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.
► Manuscrisele spre publicare se transmit la: coriolan2006@yahoo.com sau computerstamps@yahoo.ro

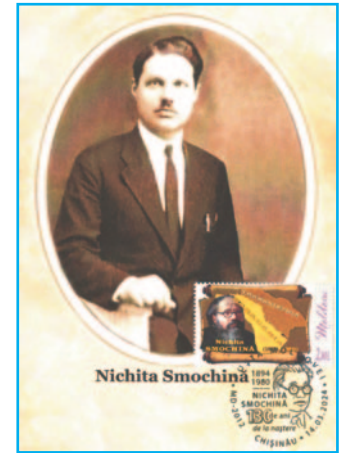
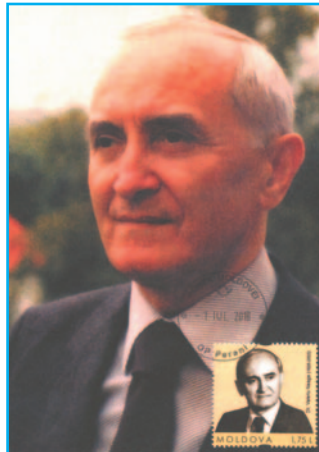
ISSN 2065-6009

Tipărit la
Tehnoredactare: Dan N. DOBRESCU
Cap limpede: Coriolan CHIRICHES
Traduceri: Dan N. DOBRESCU
Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Director:
Coriolan CHIRICHES

Ilustrate maxime cu mărci poștale personalizate din Republica Moldova (II)

Auctions: David Feldman (May 27), Corinphila (#347-348, June 2 ... June 6)

David Feldman lot 20599 - 27 Parale, black on rose-pink, horizontally laid paper, fresh colour, strong clear impression, large even margins all around, showing clear partial cancel from JASSY in blue, mostly outside the design. Very fine and one of the best examples of all the known 27 parale recorded. Illustrated in Heimbüchler III, page 23 fig. 17. Signed Thier, cert. Briefmarkenprüfstelle Basel (2001), Estimate price: 10,000 - 12,000 CHF. Hammer price: 9,000 CHF

David Feldman lot 20744 - 1964 Error "without Ostriches & frame" - 'Zoological Garden' stamp missing the black colour print (Mi #2332); one of the famous modern Romanian errors, bird topic.

Very fine condition.

Estimate price: 240 - 400 CHF.

Hammer price: 950 CHF

David Feldman lot 20410 - 1919 First Issue oval handstamps, fine specialised collection with illustrated guide to forgeries with 'Turul' 2f and 6f, Harvesters with 2f inverted, both 15f, 45f on 2f corner block of 8 with shifted overprint, Parliament values with 5k on 75f missing overprint, inverted overprints including 75f block of 4, 3k on 75f and a 10k on 80f red overprint with black surcharge inverted, Koztarsasag overprints with 4f and 1k double overprints, Charles and Zita in various colours and 50f inverted Koztarsasag, Second issue circular handstamp with unoverprinted proofs of 20f, issued stamps with various varieties including War charity 50f brown/magenta doubles (7), 1920 Major Boboceanu Overprints, all m.h or m.n.h. (250).

Estimate price: 200 - 300 CHF.

Hammer price: 1,500 CHF

Corinphila lot 2556 - 1858 (July 21/Aug 2): 54 parale black on green horizontally laid paper, a used example with large margins on three sides and ample margin at top, of lovely rich colour, cancelled by near complete "JASSY / MOLDOVA" cds in red (23/9). Illustrated in Heimbüchler "The Bull's Heads of Moldavia" page 341, position 2. An attractive example of a very scarce stamp. Signed Christine Hassel. Cert. Cherata (2024)

Estimate price: 1,500 CHF

Hammer price: 4,000 CHF

Corinphila lot 2565 - 1869: 15 bani vermillion in mixed issue franking with 1871 10 b. orange, two single examples in vibrant colour, the 15 bani touched at lower right corner, the 10 bani shaved at top, otherwise large to huge margins, used on entire letter from Jassy to Vienna as part of the Mintz brothers correspondence, tied by "JASSY DIM 3 / 10" datestamp (Kiriac fig. 465), with framed "P.D." at right. Reverse with "LEOPOLDSTADT WIEN" arrival cds (6 / 10 71). Horizontal file fold well away from the franking, in spite of its irregularities an appealing and interesting entire paying correctly the 25 bani rate to Austria. Provenance: Collection Laptev, Köhler sale 300 (September 1998), lot 1452 Collection Cornelia, Corinphila sale 149 (February 2007), lot 5184

Estimate price: 700 CHF

Hammer price: 800 CHF